

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. ΕΤΟΣ 30^{ον} ΑΡΙΘ. 1100 | ΑΘΗΝΑΙ 1-15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1917

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: Καί τὸ αἷμα τῶν (Κ.Π.)—'Ἀπὸ τὰ γράμματα τοῦ Μ. Πρεβῶ (Ρ.)—'Ὁ ἄνδρας μου (Σύζυγος Φιλόσοφος).—Τὸ ἄσπρο Τριαντάφυλλο.—'Ἡ Λαῖς τῆς Κορίνθου.—Περὶ τὴν ποίησιν.—Τὸ Ἑλληνικὸν διήγημα ('Ἀπὸ τὰ «Κριτικά» τοῦ Κ. Παλαυᾶ)—'Ἀπὸ τὴν τελευταία «Φέμινα» (Leonie Latgarus.)—Πῶς μάχονται αἱ Ρωσίδες.—Νοικοκυρεῖο καὶ Κουζίνα.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ : ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΕΤΟΣ 29^{ον}

'Αντίτιμον ἐτησίας ἐγγραφῆς διὰ τὸ ἐσωτερικόν..... Φρ. 10
διὰ τὸ ἐξωτερικόν..... Φρ. 18

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

'Ὀδὸς Γ', Σεπτεμβρίου 2

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐφημερίδος γίνονται δεκταὶ μόνον ἐντὸς ἐνὸς μηνός.
'Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται 1 δραχ.
Τὰ ἀποστελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν χειρόγραφα πρέπει νὰ φέρουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀποστέλλοντος καὶ νὰ εἶναι καθαρογραμμένα.
Πᾶσα αἴτησις πρὸς ἐγγραφὴν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου εἰς τραπεζικὴν ἢ ταχυδρομικὴν ἐπιταγήν ἢ καὶ εἰς τοκομερίδια.
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου καὶ εἶναι ἐτήσιοι.
Τὰ μὴ δημοσιευόμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

ἔλτετε τὰ τέκνα σας καὶ ἰδίως αἱ νεαραὶ κόραι σας ν' ἀποκτήσουν δῶμα καλλιτεχνικὸν καὶ ἀγαλματώδες ; Δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸ

NEON ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ

'Ὀδὸς Διόλου 66

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΝ

διὰ τοῦ ὁποίου τὰ ΚΥΡΤΑ ΣΩΜΑΤΑ γίνονται εὐθυτενέστατα καὶ καλλιτεχνικώτατα.

Τὸ γνωστὸν Φαρμακεῖον τοῦ κ. Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ.

COSTUMES TAILLEURS

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ράπτῃς τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Σοφίας καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Ἑλένης.

ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 30^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 1-15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1917 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1100

ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΩΝ

'Ὡς τώρα αἱ γυναῖκες εἰς κάθε ἀπαίτησιν τῶν πολιτικῶν τῶν δικαιωμάτων ἐστέλλοντο εἰς τὴν κουζίνα καὶ εἰς τὴν κούνια. Στερεοτύπως δὲ τοὺς ἐπαναλάμβαναν ὅτι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ διεκδικοῦν δικαίωμα ψήφου. ἀφοῦ δὲν ἐγίνοντο στρατιῶται καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ χύσουν τὸ αἷμα τῶν γιὰ τὴν πατρίδα.

Αἱ εἰρωνεῖαι ποῦ ἐσυνάδευαν τὰς δικαιολογίας αὐτὰς τῶν ἀντιφεμινιστῶν ἦσαν συνήθως τόσον χονδροειδεῖς ὅσον καὶ ἰσχνῆς εἰς λογικὴν ἀνάλυσιν. Ἡ γυναῖκες δὲν ἐπήγαιναν τότε ἀκόμη εἰς τὸν πόλεμον καὶ δὲν ἔχυναν τὸ αἷμα τῶν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἄλλὰ ἔδιδαν τὸ καλλίτερον αἷμα τῆς νεότητός των μὲ τὸ νὰ γεννοῦν καὶ νὰ θηλάζουν παιδιὰ καὶ ἐθυσίαζαν ὅλην τὴν ἡσυχίαν τῆς ζωῆς των καὶ ἐσκόρπιζαν ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς στοργικῆς ψυχῆς των εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἢ πατρὶς εἶχε τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα, νὰ προσφέρῃ ὡς θυσίαν εἰς τὸν Μινώταυρον τοῦ πολέμου.

Τὸ ἰδικόν των λοιπὸν αἷμα διοχετευόμενον ρανίδα πρὸς ρανίδα, μὲ πόνους καὶ κινδύνους καὶ ἀγωνίας εἴκοσιν ὀλοκλήρων χρόνων ἐπότιζε τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἰδικός των ψυχικός θάνατος, ποῦ ἐδιαρκοῦσε ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς των, ἦτον ὁ θάνατος τῶν παιδιῶν των εἰς τὴν ἀκμὴν ἀκριβῶς καὶ εἰς τὴν ἀνθησιν τῆς ζωῆς των.

Μήπως αὐτὸς ὁ μέγας Ναπολέων, ὁ ὁποῖος ἔχυσε τὸ καλλίτερον αἷμα τῆς Γαλλικῆς νεότητος εἰς κατακτήσεις ἐφημέρους, τόσον ὅσον ὑπῆρξεν καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ θρόνου διαμονή του, δὲν ὠμολόγησεν ὅτι ὁ μόνος προορισμὸς τῶν γυναικῶν τῆς χώρας του ἦτο νὰ γεννοῦν παιδιὰ, στρατιώτας διὰ τὴν πατρίδα, de la chaire à canons, ὅπως ἔλεγαν τότε οἱ ἀντίπαλοί του ; Μήπως αὐτὸς ὁ Κάιζερ, ὁ ὁποῖος συνώψιζεν εἰς τρία Κ, δηλ. εἰς τὰ Κίντερ, Κιούχε καὶ Κίρχε, παιδιὰ, κουζίνα καὶ ἐκκλησίαν, τὸν προορισμὸν τῆς Γερμανίδος δὲν ἐπικυρῶνει τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, τοῦ προορισμοῦ δηλ. τῆς γυναικὸς εἰς τὸ νὰ προμηθεύῃ ἀνθρώπινον ὕλικόν διὰ τὸν πόλεμον, εἰς τὸ νὰ τὸ τρέφῃ καὶ τὸ τονώη καλὰ καὶ διὰ τῆς εὐλαβείας τῆς νὰ ὑπομένῃ χωρὶς γογγυσμὸν τὰς θυσίας εἰς τὰς ὁποίας τὴν υποβάλλει ἡ πατρίς.

'Ἄλλὰ καὶ δι' ἄλλους ἀκόμη λόγους ἠρνοῦντο εἰς τὴν γυναῖκα τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου. Δι' ἀδυναμίαν πνευματικὴν, δι' ἀνεπάρκειαν εἰς τὴν ἐργασίαν, δι' ἔλλειψιν σταθερότητος εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δράσεώς της, δι' ἀνικανότητα διοικητικὴν, δι' ἔλλειψιν πειθαρχίας.

'Ὁ τρομερὸς αὐτὸς πόλεμος κατέρριψε τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἰσχυρισμούς.

'Ἐπὶ τρία τώρα κατὰ σειρὰν ἔτη αἱ γυναῖκες τῶν μεγαλειτέρων κρατῶν τῆς Εὐρώπης ἀντικαθιστοῦν τοὺς ἄνδρας εἰς ὅλας τὰς δημοσίας θέσεις, εἰς ὅλην τὴν βιομηχανικὴν κίνησιν, εἰς

τὰς τέχνας, τὸς ἐπιστήμας, τὴν γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Εἰς τὰ ἱεραρχικά ἀξιώματα τῶν ὑπουργείων, εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις τῶν σιδηροδρομίων, ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων, παντοῦ ὅπου ὁ πόλεμος ἐκένωσε θέσεις καὶ ἀπέσπασεν ἐπιφανεῖς προσωπικότητας, αἱ γυναῖκες ἔκλεισαν τὸ δημιουργηθὲν κενόν, ἀνεπλήρωσαν τοὺς ἀπομακρυνθέντας καὶ μὲ δυνατὰ χέρια καὶ τετράγωνο μυαλὸ εὐρέθησαν ἀπὸ τὴν μίαν στιγμήν εἰς τὴν ἄλλην εἰς τὸ ὕψος τῆς νέας τῶν ἀποστολῆς.

Βεβαίως εἰς τὰ στελέχη τῶν μεγαλητέρων πολιτικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν ὀργανώσεων ἔμειναν ἀκόμη ἄνδρες, συνταξιούχοι τῆς ζωῆς καὶ ἀποστρατοὶ τοῦ πολέμου. Ὅλα ὅμως τὰ ὄργανα τῆς διεξαγωγῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο δὲν ἔπαυσαν βέβαια νὰ εἶναι οὔτε καλαὶ μητέρες, οὔτε καλαὶ σύζυγοι καὶ ἀδελφαί. Καὶ ὅπως εἰς τὰς πόλεις μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐσυντήρησαν τὰ παιδιὰ τῶν καὶ δὲν ἄφησαν νὰ ἐκτροχιασθῇ καὶ νὰ χαλαρωθῇ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ σπιτιοῦ, ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὰ χωριά ἐξεύχθησαν τὸ ἄστρον καὶ ἐφορτώθησαν τὴν σκαπάνην καὶ διετήρησαν τοὺς ἀγροὺς ὀλοπράσι- νους καὶ γλοερούς, καὶ τὰς ἀποθήκας τῶν γεματάς ἀπὸ ὅλα τὰ πλούτη καὶ τὰ καλὰ τῆς εὐεργετικῆς γῆς. Καὶ ἐκεῖ καὶ ἐδῶ τὸ σπιτι, ἡ ἐστία αὐτῆ τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης ἔμεινεν ὀλόθερον καὶ ἄγνόν ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῆς πείνας καὶ τῆς ἀθλιότητος, ἄσυλον σεβαστὸν καὶ τίμον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔγεινεν αἰσθητὴ καὶ δὲν ἐπέφερε τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὸν ὕληθρον ἢ εἰς τὸν πόλεμον ἀπουσία τοῦ τροφοδότου ἀνδρός.

Ἴδου πῶς ἡ γυναῖκα κατέρριψε μίαν πρὸς μίαν ὅλας τὰς προλήψεις καὶ ἀπέδειξεν ἀβασίμους ὅλους τοὺς ἐναντίον τῆς χειραφετήσεώς της ἰσχυρισμούς, χωρὶς νὰ ὑστερήσῃ καὶ τὸν φόρον ἐπὶ τέλους τοῦ αἵματος εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, εἰς τὰ ὁποῖα διεκρίθησαν αἱ ὑπὸ τὴν Μποτσκάρεβα τελευταίως φονευθεῖσαι καὶ τραυματισθεῖσαι ὑπερδιακόσαιοι στρατιῶται ρωσίδες.

Καὶ ἔτσι μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου αὐτοῦ, ὅταν ἡ ἀνθρωπότης κουρασμένη καὶ ἀπαυδιωμένη, κάμῃ τὸ ἰσοζύγιον τοῦ ἐνεργητικοῦ της, τότε θὰ ἐννοήσῃ τὴν μεγάλην γυναικίαν δύναμιν, καὶ τὴν μεγάλην καὶ σιδηρᾶν ἀνάγκην ποῦ ἐπιβάλλει τὴν χρησιμοποίησιν τῆς γυναικὸς ὡς παράγοντος ἴσης δυνάμεως καὶ ἴσης ἐνεργείας πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἴσης πολιτικῆς ἀξίας καὶ ἐπιβολῆς.

Κ. Π.

ΑΠΟ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Μ. ΠΡΕΒΩ

Ἀγαπητὴ μου ἀνεψιά,

Ἔλαβα τὴν κάρτα σου εἰς τὴν ὁποίαν μὲ εὐχαριστεῖς γιατί προχθὲς σὲ συνώδευσα στὰ μαγαζεῖα καὶ μὲ ρωτᾷς ἂν αὐτὸ δὲν μὲ ἐκούρασε. Νὰ εἶσαι βεβαία μικρὴ μου φίλη ὅτι τὸ ἐναντίον μὲ εὐχαρίστησε. Ἡ ψυχολογία ἐνὸς κοριτσοῦ τῆς ἡλικίας σου, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβα νὰ κάμω μαζί μὲ τοῦ νὰ σοῦ δώσω λίγα μαθήματα ἀπάνω στὴ ζωὴ ποῦ ἀγνοεῖς ἔχει πολὺ νὰ κάμῃ μὲ τὴ μαγική γὰρ κάθε νέα γυναῖκα λέξι, τὰ μαγαζεῖα. Γιὰ σὰς ὅλες τὰ μαγαζεῖα εἶναι τὸ μέρος ποῦ βρίσκετε καὶ διαλέγετε μὲ τί θὰ ντυθῆτε, θὰ καπελοθῆτε καὶ θὰ καλωπισθῆτε. Ἀκόμη δὲν ἐβγήκες στὸν κόσμον μικρὴ μου Μαρία καὶ στὸ σχολεῖο ἂν καὶ σὰς ἐπιτρέπουν νὰ ντύνεσθε καὶ θὰ ὅπως τῆς ἀρέσει, σὰς ἀπαγορεύουν τὰ πολὺπλοκα καὶ φορτωμένα φορέματα ὡς καὶ τὰ ἀνοιχτὰ χρώματα. Καὶ ὅμως μὲ ὅλας τὰς ἀπαγορεύσεις καὶ ἐσὺ καὶ ὅλες ἡ χαριτωμένες συμπαθήτριές σου κατωρθώνετε νὰ εἴσθε πάντοτε θαυμάσια καὶ πολὺ κοκέτικα ντυμένες. Αὐτὸ δείχνει ἀπὸ τώρα τὸ γούστο σας γιὰ τὸ μέλλον ὅταν δὲν θὰ ἔχετε πλέον ἀπαγορεύσεις καὶ θὰ μπορεῖτε νὰ θάξετε ὅτι θέλετε. Καὶ ὅμως μὲ τὸ θάρρος ποῦ ἔχω μαζί σου θὰ σοῦ ἐπιτρέψω νὰ σοῦ κάμω μιὰ φιλικὴ παρατήρησι. Βρίσκω πῶς σὲ ἀπασχολεῖ περισσότερο τοῦ δέοντος τὸ ζήτημα τῆς τουαλέττας. Ξέρω καλὰ πῶς αὐτὸ δὲν σ' ἐμποδίζει νὰ σοῦ ἀρέσουν καὶ νὰ προσέχῃς εἰς πολλὰ σοβαρὰ πράγματα, σὰν τὰ μαθήματά σου, τὴν τέχνη, καὶ νὰ εἶσαι κατὰ βάθος καλὴ καὶ θετικὴ. Ἀλλὰ ἔχετε μιὰ ἀδυναμία μεγάλη στὸ στολισμα. Τὸ ἀπόγευμα ποῦ πέρασα μαζί σου στὰ μαγαζεῖα μου τὸ ἀπέδειξε πολὺ. Πρῶτα πρῶτα εἶδα μὲ μεγάλη μου ἐκπληξί ὅτι γνωρίζεις ὅλα τὰ μεγάλα καταστήματα καὶ ὅλους τοὺς μεγάλους ράπτες τῆς πρωτεύουσας καὶ ἐθαύμασα τὴν ἀπάθειά σου τοῦ νὰ μπαίνῃς δηλαδὴ στὰ μεγάλα ραπτάδικα, νὰ ζητᾷς νὰ δῆς μοντέλα καὶ ἀφοῦ ἐντυπώσῃς καὶ τί ποῦ σ' ἀρέσει στὸ μυαλό σου νὰ ζήρῃς μὲ μεγάλη ἐπιτηδειότητα νὰ φεύγῃς χωρὶς νὰ παραγγέλῃς τίποτα. Εἶδα τὴ συγκίνησι καὶ τὴ λάμψι τῶν ματιῶν σου ὅταν σοῦ ἄρεσε πολὺ κάτι ἀπὸ αὐτὰ τὰ κουρελάκια ποῦ χρησιμεύουν στὴν τουαλέττα, καὶ.. ἀλλοίμονον, ἀγαπητὴ μου, θὰ σοῦ πῶ τὴν σκληρὴ ἀλήθεια: μὲ ὅλα τὰ θαυμάσια προτερήματα μὲ τὰ ὁποῖα σὲ ἐπροίτισεν ἡ φύσις θὰ εἶναι πολὺ εὐκόλο νὰ γίνῃς ἕνα ἀπλό κ ο υ κ λ ἰ λούσου ἂν μιὰ μὲρὰ γίνῃς πλούσια, ἢ νὰ

ὑποφέρῃς γιὰ τὴν μετριότητά σου, ἂν δὲν εἶσαι πλούσια. Νὰ γιατί ὁ προχθεςινὸς μας περίπατος μοῦ ἄφησε μιὰ ἀνησυχία ποῦ πρέπει νὰ σοῦ ἐξομολογηθῶ. Παρατήρησες ποτὲ ὅτι ἡ λέξι κ ο κ ε τ α ρ ἰ α ἔχει δύο ἔννοιες; Μιὰ γυναῖκα λέγεται κοκέττα ὅταν στολιζέται γιὰ τὸν ἕ α υ τ ὸ τ η ς γιατί ἐνδιαφέρεται γιὰ τῆς χάρες της, τῆς καλλιεργεῖ καὶ τῆς στολιζει. Καὶ μιὰ ἄλλη εἶναι κοκέττα γιατί θέλει καὶ γυρεύει τὴ λατρεία καὶ τὰ συμπληρέματα τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐπιζητεῖ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν θαυμαστῶν. Νομίζω πῶς ἀκούω νὰ φωνάζῃς: «Μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορος ὁ θαυμασμὸς τῶν ἀνδρῶν, δὲν εἶναι πρᾶγμα ποῦ νὰ μὲ σκοτίζει περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ μοῦ κάνουν κόρτε...» Εἶναι ἀλήθεια, τὸ παρέτήρησα κ' ἐγώ. Εἶσαι ἡ κοκέττα τοῦ πρώτου εἴδους. Ἡ ἀνοησίες ποῦ λέγονται ἀπὸ συνήθεια σὲ μιὰ εὐμορφη γυναῖκα σὲ νευριάζουν, ἀλλὰ εἶσαι βεβαία πῶς δὲν θὰ πέρασῃς ποτὲ ἀπὸ τὴν ἀκίνδυνη κοκεταρία στὴν ἐπικίνδυνη; Ἐδῶ σταματῶ, ἀγαπητὴ μου ἀνεψιά, γιατί βρίσκω πῶς πολλὰ εἴπαμε γιὰ σήμερα, ἀλλὰ δὲν τελειώνω. Στὸ ἄλλο μου γράμμα θὰ ἐξακολουθήσω τὸ θέμα αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ πρέπει νὰ προσέξῃ κανεὶς περισσότερο καὶ ποῦ χρειάζονται συμβουλὲς πολλὰς καὶ πειστικὰς προειδοίματα.

P.

Ο ΑΝΔΡΑΣ ΜΟΥ

Θ'.

Ἡ Κερκυραία κυρία εἶναι πρακτικὴ πολὺ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀκίνδυνη. Τῆς ἀρέσει ὁ ἄνδρας μου, μὲ εὐτυχεῖ γι' αὐτὸ, ἀλλὰ κατὰ βάθος μὲ συμπαθεῖ, διότι θὰ ἔχω πολλὰς ἀντιζηλούς. Ἐγὼ νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ καταπιάνωμαι μὲ παντρεμένους, μοῦ λέει.

—Νέα εἶμαι καὶ βέβαια θὰ παντρευθῶ. Καὶ θέλω ν' ἀγαπήσω τὸν ἄνδρα ποῦ θὰ πάρω, ἀφοῦ τὴν πρώτη φορὰ ἐθυσιάσθηκα γιὰ τὰ ὄβολα. Δὲ θέλω, βέβαια νὰ χαλάσω τὴν ὑπόληψί μου καὶ νὰ κάμω νὰ μιῇ ὁ κόσμος γιὰ τὸ ὄνομά μου, χωρὶς αἰτία καὶ χωρὶς σκοπὸ. Ἀμὸρε μὲ γάμο, μάλιστα. Ἀμὸρε μόνο γιὰ γλέντι καὶ κακογλωσσίες ποτέ.

Δὲν ἔδειξα οὔτε χαρὰ, οὔτε ἐνθουσιασμὸ στὰ λόγια της. Τὴν ἄφισα νὰ μοῦ λέῃ τὴ σκέψι της σὰν ἀδιάφορη ἐντελῶς, σὰν νὰ μὴν εἶχα ἀνησυχίσει, νὰ μὴν εἶχα φοβηθῇ οὔτε στιγμή. Μέσα μου εὐχαριστοῦσα τὸ Θεό, γιατί ἡ γυ-

ναῖκα αὐτῆ, ἦταν τόσο ἰσορροπημένη, τόσο λογικὰ αἰσθηματικὴ.

Ὁ ἄνδρας μου στὴν Ἀγκῶνα ἐπρότεινε νὰ βγοῦμε, ἀφοῦ τὸ βαπόρι θὰ ἔμεινεν ἐκεῖ ὅλην τὴν ἡμέρα.

Ἡ Κερκυραία κυρία θὰ ἔβγαυε. Ἐγὼ ἐπρότιμῃσα νὰ μείνω. Τοὺς ἔδωκα ὅμως τὴ μικρή. Ἦμουν βεβαία πῶς θὰ γύριζεν ἀπογοητευμένος. Καὶ πραγματικῶς εὐθὺς ποῦ τὸν ἀντίκρισα, εἶδα ὅτι ἡ ὄραία κυρία τοῦ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἔχανε τὸν καιρὸ τοῦ μαζῆ της.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἔπαυσε ὡς ποῦ ἐφθάσαμεν στὴ Βενετία νὰ τὴν περιποιητῆ μὲ εὐγένειαν ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν διάκρισιν. Ἐπειδὴ μάλιστα ἕνας ἀπὸ τοὺς συνταξειδιώτας μας εἶχε τὴν πρόστυχη ἰδέα νὰ τῆς δώσῃ νὰ διαβάσῃ ἕνα βιβλίον φαῦλο μὲ τίτλον «Ὁ Ἔρως εἰς τὰ ταξείδια» ὁ ἄνδρας μου τῆς ἐσύστησε νὰ μὴν τὸ διαβάσῃ. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ τὸ ἐπέστρεψε εἰς τὸν κύριον λέγοντάς του: Κατὰ λάθος θὰ δώκατε τὸ βιβλίον αὐτὸ στὴς κυρίες. Καὶ ἐπειδὴ ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ τῶχετε διαβάσει, σὰς τὸ ἐπιστρέφω.

Ὁ κύριος, ἕνα παληόπαιδο εἴκοσι χρόνων, ἐκοκκίνισε, καὶ πήρε πίσω τὸ βρωμοβιβλίον του, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δὲν τὸ εἶχε διαβάσει πραγματικῶς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καιρὸς ἐχάλασε καὶ τὴν ὄραία γαλήνη διεδέχθη μιὰ θάλασσα κακὴ, ἀγρία, μαυρόσταχη, μὲ κύματα ποῦ ἀνέβαιναν ὡς τὸ κατάστρωμα καὶ ἐπερίλουζαν τοὺς ναύτες ποῦ ἐμάζευαν τοὺς φλόκους καὶ ἐτίλιγαν τῆς τέντες σκαλωμένοι στὸ παραπέτο τοῦ βαποριοῦ.

Ἐμείναμεν ξαπλωμένες στὴς πολυθρόνες μας, ἀκίνητες, μὲ τὰ χρώματα τοῦ προσώπου μας κιτρινοπράσινα, χλωμά, μὲ τὰ στομάχια ἀναστατωμένα, ἀγάματα πετρεῖνα, ψυχρὰ καὶ ἀναίσθητα.

Τὰ δυὸ παιδιὰ εἶχαν ἀμέσως ἀποκοιμηθῆ καὶ ἔτσι δὲν ὑπέφεραν καὶ δὲν ὑπέφεραμεν καὶ γι' αὐτὰ περισσότερο. Ὁ ἄνδρας μου εἶχε πλαγιάσει εἰς ἕνα καναπέ τῆς τραπεζαρίας, καὶ ἀμέσως ἐκοιμήθη. Οἱ κύριοι τῆς παρέας ὅλοι εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, μὲ μοῦτρα φρικτὰ, σκεπτικοί, συλλογισμένοι, σὰν νὰ εἶχαν πάθει διὰ μιᾶς ἀφασίαν. Νεκρικὴ σιγὴ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον καὶ μόνον ἡ φωνὴ τοῦ τιμονιέρη ποῦ ἐπανελάμβανε τὰ διατάγματα, βαρεῖα, αὐστηρά, μονότονα καὶ ποῦ καὶ ποῦ στεναγμοὶ γυναικῶν καὶ ξεφωνήματα παιδιῶν τῆς γ' θέσεως, ποῦ ἐννοοῦν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ θορυβοῦν πολὺ καὶ εἰς τὸν πόνο καὶ τὴν στενοχώρια τῶν, ὅπως καὶ εἰς τὴν χαρὰν τῶν. Παναγιά, βόηθα. Ἄγιέ μου Νικόλα. Δὲν βαστῶ πειά. Καὶ τὰς

ἀπελπιστικὰς ἐπιλήσεις ἐσυνώδευαν οὐσιαστικώτερα καὶ στομαχικὰ ἐκρήξεις, ποῦ ἀναστάτωναν τὰ στομάχια ὄλων τῶν ἐπιβατῶν.

Εἰς τὴν Βενετιανὴν δὲν ἐμείναμεν παρὰ μίαν ἡμέραν. Ἀπλῶς γὰρ ἓνα προσκῆνυμα εἰς τὸ Δουκικὸ Παλάτι, καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Μάρκο τὸ πρωῖ καὶ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν Giardini Pubblici τὸ ἀπόγευμα. Μὲ τὸ τραῖνο τῶν ἑπτὰ ἐφύγαμεν γὰρ τὸ Μιλάνο, ὅπου ἐφθάσαμεν τὰ μεσάνυκτα. Ἐδῶ ἐχωρισθῆκαμεν μετὰ τὴν Κερκυραϊαν κυρίαν, ἣ ὁποία ἐξηκολούθησε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Παρίσι. Τὸ ἄλλο βράδυ ἀκριβῶς ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Λουγκάνο μετὰ τὸ μικρὸ βαποράκι τῆς λίμνης Maggiore, τὸ ὁποῖον εἶχαμεν πάρει τὸ πρωῖ εἰς τὴν Ἀρόνα.

Ὁ ἄνδρας μου πεθαμένος ἀπὸ κούρασι, ἂν καὶ ἐκοιμήθηκε καὶ εἰς τὸ βαποράκι τρεῖς τέσσαρες ὥρες καὶ εἰς τὸ τραῖνο καὶ εἰς τὸ Μιλάνο. Εὐτυχισμένος ἄνθρωπος! Ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεται εὐθὺς ποῦ γύρει τὸ κεφάλι του ὁ ὕπνος τὸν περιμένει. Εἶναι ὅταν τὸν ἔχη ὑπὸ τὰς διαταγὰς του, πιστὸν καὶ αὐτὸν καὶ ἀφωσιωμένον ὅπως τοῦ εἴμεθα ὅλοι μας.

Εἰς τὸ Λουγκάνο ἤφαμε δυνατὸ κρύο. Τὸ νερὸ παγωμένο, τὰ σκεπάσματα ἑλαφρὰ μετὰ ὅλες τῆς μάλλινες κουβέρτες καὶ τὰ πουπουλένια παπλώματα. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ζέστη τῆς Βενετίας καὶ τοῦ Μιλάνου ἀναπνέομεν, ἀναλαμβάνομεν κάποιαν ζωηρότητα.

Ἡ Ἑλβετικὴ pensio εἰς τὴν ὁποίαν ἐκατεβήκαμεν εἶναι εὐχάριστη, ἡσυχία, villa ἐξοχικὴ μετὰ debarquadère στὴ λίμνη, μετὰ δεξιά καὶ ἀριστερά ἀπὸ πάνω τῆς δύο ὑπερύψηλα ἀπότομα βουνά, μετὰ ἓνα γραφικώτατον καταρράκτην. Τὸ νερὸ κατεβαίνει σὰν πελώριος ὄφις ποῦ ἔρπει καὶ ἀναπηδᾷ, ἀλλοῦ ἀσημοπράσιος, ἀλλοῦ ὀλόλευκος καὶ ἀλλοῦ στακτερός. Γὰρ τὰ χυθῆ στὴν λίμνη χωρίζεται σὲ τρία τέσσαρα καταρρακτάκια τρελλὰ, ἀνήσυχα ποῦ ἀφίπνουν τὸν δρόμον τους, ἐδῶ γὰρ τὰ δροσίουν ἓνα ὀλοπράσινο χωράφι, ἐκεῖ γὰρ τὰ ἐφοδιάσουν μὴ ὥραία βίλλα μετὰ ἀναβρυτήρια καὶ τεχνητὲς λίμνες, καὶ παρὰ πέρα γὰρ τὰ ζωογονήσουν μετὰ τὴν δροσιά των τὴν στολισμένη ἀπὸ ἀνθάκια τοῦ ἀγροῦ γῆ.

Ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου μας ἀπολαμβάνω τὸ ὠραῖον αὐτὸ θέαμα, ἐνῶ ὁ ἄνδρας μου ἐτοιμάζεται. Τὸ δωμάτιον ἂν καὶ μεγάλο καὶ μετὰ διπλοῦς νιπτήρας, ὅμως, κατὰ τὴν καθιερωμένην συνήθειαν, δὲν ἐτοιμαζόμεθα καὶ οἱ δύο μαζί.

Γὰρ τὸν ἄνδρα μου αὐτὸ εἶναι ἱεροσυλία, ὅσον εἶναι ἓνα εἶδος μυσταγωγίας ἢ περιποίησης τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀπὸ τὸ λουτρὸ ἕως τὸ δέ-

σιμο τῆς γραβάτας του. Οὔτε ὁμιλίες θέλει νὰ ἀκούῃ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ βλέπῃ νὰ κινῆται κανεὶς ἄλλος εἰς τὸ δωμάτιον τὴν ὥραν τῆς τουαλέτας του. Καὶ πρώτα εὐθὺς ποῦ ἐγκατασταθῶμεν εἰς ξενοδοχεῖον θὰ ἀναστατώσῃ τὰ ἐπιπλα τοῦ δωματίου μας, θὰ βάλῃ τοὺς καθρέπτες σύμφωνα μετὰ ὅπως πέφτῃ τὸ φῶς, τὸ κρεβάτι του σύμφωνα μετὰ τὸν φωτισμὸν γὰρ τὸ ἀπομεσημεριανὸ διάβασμα, θὰ ἐξακριβώσῃ τὰ γειτονικὰ σύνορα, τοὺς παραπλευρῶς ἐνοίκους καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Ἄν ὑπάρχουν γύρω μας μικρὰ παιδιά, ἀλλάσομεν ἀμέσως δωμάτιον.

Γὰρ νὰ μὴν τὸν ἐμποδίζωμεν, ἐκαθήσαμεν λίγο εἰς τὸ παράθυρο, ἀφοῦ προτιθέρα ἀνοιξα τὴν πρόχειρη βαλίτσα του καὶ τοῦ ἔβγαλα ὅτι ἐχρειάζετο. Ἐνόσω ἔπερνε τὸ λουτρὸ του ἡμεῖς ἐπλυθήκαμε ὅπως, ὅπως καὶ ἔπειτα ἐκατεβήκαμεν εἰς τὸν κήπον. Ἡ μικρὴ ἐπεινοῦσε καὶ ἂν καὶ ἀργὰ ὅμως ἐξητήσαμεν δύο τσαῖα.

Σερβισμένα ὠραῖα, πλούσια μετὰ διάφορα ζυμαρικά καὶ ταρτίνες καὶ μαρμελάτες, τόσον μᾶς ἀνοιξαν τὴν ὄρεξιν, ὥστε ἐπροσθέσαμεν ὀλίγον ζαμπὸν καὶ δύο αὐγά γὰρ τὴν μικρὴ ὡς τὸ μόνο δεῖπνο.

Ἐνῶ ἐτρώγαμεν, ἀληθινὰ εὐθύμεν καὶ εὐχαριστημένως ἐκάναμε καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν πέριξ, τὴν μελέτην τῶν συνοίκων μας. Πέντε-ἕξ τραπεζάκια μετὰ Ἄγγλους καὶ Ἀγγλίδες τοὺς κοινούς καὶ συνειθισμένους τύπους τῶν ταξιδιωτῶν, δύο τραπεζάκια μετὰ Ρωσίδες καὶ ἓνα μετὰ Γερμανούς, ποῦ ἀδειάζαν μὴ μὴ μετὰ τὸ συνειθισμένον των ὀρεκτικόν, ἐνῶ ἢ Ρωσίδες ἔπειναν τσαῖ καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἔτρωγαν ὠραῖα φρούτα. Ἡ κυρία, ποῦ μετὰ ἐνδιέφεραν καὶ περισσότερο ἐντελῶς ἀσήμαντες. Ἡ μὴ ἀπὸ τῆς Ρωσίδος νόστιμη, φρέσκια, χοντροκομμένη μετὰ ἓνα σαρίκι κοκκινοπράσινο στὸ κεφάλι, τὸ ὁποῖον τῆς ἔδιδε τύπο ἀνατολίτικο.

Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος ταῦ τσαῖοῦ μας ὅταν ὁ ἄνδρας μου, φρέσκος, φρέσκος, μυρίζοντας καθαριότητα καὶ κολώνια ἐκατέβηκεν. Εἶχαμεν παραγγεῖλει τὸ τσαῖ του, τὸν ἔσεβηραμεν ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐκλεκτὰ πραγματάκια, παρήγγειλε δύο αὐγά στὸ πιάτο καὶ φρούτα καὶ ὕστερα ἔκαμε τὴν ἐπιθεώρησίν του.

Εὐτυχῶς οὔτε πολλὸς κόσμος εἶναι ἐδῶ, οὔτε θὰ ἐνοχληθῶμεν μετὰ γνωριμίας, εἶπεν, ἀφοῦ ἐπεθεώρησε μετὰ τὸ ἐπίμονο βλέμμα του τοῦ μύσους τὰ πέριξ. Ἐγλυτώσαμεν εὐκόλα καὶ ἀπὸ τὴν Κερκυραία μετὰ τὴν ἀκατάσχετη τραγουδιστὴ φλυαρία. Καὶ ἔτσι ἀγαπημένες μου, θὰ περάσωμεν ὠραῖα. Πρὸ πάντων ὄχι γνωριμίας, γὰρ τὸ Θεό! Καὶ μάλιστα μετὰ τέτοιο θη-

ριοτροφεῖο. Θὰ κάνωμε καὶ μικρὰς ἐκδρομὰς γύρω. Θὰ πάμε στὴ Λουκέρνη, θὰ ξαναεβῶμεν στὸ Ρίγι καὶ στὴν κορυφὴν τοῦ Πιλᾶτου καὶ θὰ ξαναζήσωμεν τὸ ὠραῖο ταξεῖδι μας.

Ἡ μικρὴ ἐπηδοῦσεν ἀπὸ χαρὰ.—Μαμά. Δὲν μοῦπες πῶς ἐδῶ κοντὰ εἶναι ὁ Πιλᾶτος. Θεέ μου! Καὶ ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς ἦταν κάτω ἐκεῖ, κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὕστερα ἐμένα δὲν με εἶχετε πάρει στὸ ταξεῖδι σας.

—Μὰ ἀφοῦ δὲν εἶχες γεννηθῆ ἀκόμη...

Ἐστάθηκε περίεργη, σὰν νὰ μὴν ἐνοιωθε, πῶς μπορεῖ νὰ ὑπῆρξε καιρὸς ποῦ εἴμεθα μαζί χωρὶς αὐτήν.

Ἄλλὰ ὁ Πιλᾶτος εἶχεν ὄλην τὴν τὴν προσοχήν. Μαμά, ὁ Πιλᾶτος αὐτὸς εἶναι ἀληθινός;

Θὰ τὸν δῆς, τῆς εἶπεν ὁ πατέρας τῆς. Τώρα πῆγαινε νὰ παίξῃς κοντὰ στὸ νερό, ὡς ποῦ νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ λουτρὸ σας. Ξέρεις ὅτι ἔχομεν δικό μας ἐντελῶς λουτρὸ, καὶ τὸ μικρὸ δωμάτιον τῆς τουαλέτας εἶναι παράστημα τοῦ δικοῦ μας. Καὶ νερὸ ζεστὸ καὶ κρύο ἀφθονοπαντοῦ...

Ἐσηκώθηκα ἀμέσως χαρούμενη. Ἐπὶ τέλους νὰ ἀκόμη μὴ μεγάλη χαρὰ, νὰ μπορῆς νὰ πέρνῃς τὸ λουτρὸ σου κάθε μέρα, χωρὶς νὰ μετακινήσῃ ἀπὸ τὴν ἡσυχία σου καὶ χωρὶς νὰ πληρώνης ἀνά δύο φορ. κατ' ἄτομον, φόρον εἰς τὴν καθαριότητα. Αὐτὸ ὠρισμένως εἶναι ἀληθινὸς πολιτισμὸς.

—Ποῦ τὸν ἔχουν καὶ οἱ Τοῦρκοι, ἓνας λαὸς βάρβαρος.

—Βάρβαρος! εἶπα ἐγὼ σκεπτικῆ. Ποιὸς ξέρει;

Σύζυγος φιλόσοφος.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Ὑστερα ἀπὸ τὴν σκηνὴν τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἢ Ἄννα ἐνόησεν ὅτι ἡ νέα ζωὴ ποῦ τὴν περιέμενε θὰ ἦτον ἀκόμη γενικώτερα ποῦ δυσάρεστη, παρὰ ὅπως τὴν εἶχε φαντασθῆ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφηνιδιστικῆς ἐρωτικῆς ἐπιθέσεως τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ τῆς.

Εἰς τὴν μητέρα τῆς φυσικὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ εἰπῆ τίποτε, ἀπὸ φόβον μήπως ἀρχίσῃ ἢ ἀτέλειωτη γκρίνια τῶν περὶ τῶν καὶ τῆς ἀπελπισίας, ἢ ὁποία κάποτε διχοκομοῦσεν ὀλόκληρες ἡμέρας. Ἀλλ' ἢ μητέρα τῆς δὲν μπόρεσε νὰ ἀφίση νὰ τελειώσῃ τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ, χωρὶς νὰ μαλώσῃ τὴν κόρη τῆς ποῦ ἐδείχθη τόσον ἀπερίσκεπτη καὶ τόσον ἀχάριστη ἀπέναντι τοῦ εὐεργέτου των.

Μόλις ἐγύρισαν τὸ βράδυ εἰς τὸ σπιτι, καὶ

ἐνῶ ἢ Ἄννα μετὰ τὸ κεφάλι σκοτισμένον καὶ μετὰ τὴν ψυχὴ ἐπικρατατημένη ἀλλάζεε φόρεμα εἰς τὸ μικρὸ τῆς καμπακι, ἢ μητέρα τῆς ἐμπῆκε, δῆθεν γὰρ νὰ ζητήσῃ σπέρτα πραγματικῶς ὅμως γὰρ νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ ζεσπάσῃ ἀπὸ τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας μετὰ τὴν κόρη τῆς.

Δὲν ἔχεις σπέρτα, μέσα δῶ; εἶπεν ἢ μητέρα. Καὶ βέβαια ἐσὺ ἐπῆρες καὶ τὰ δικὰ μου, ὅπως κάνης πάντα, ἀκατάστατη, χωρὶς τάξι οὔτε στὸ κεφάλι σου, οὔτε στὰ πράγματά σου. Καὶ ὄχι μόνον ἀκατάστατη, ἀλλὰ καὶ ἀκριτη, ἀπερίσκεπτη, ἀθλάτης. Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ κάμῃς πάλι τέτοια ἱστορία σήμερον καὶ νὰ βγάλῃς ἐπὶ τέλους καὶ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἀπὸ τὴν ὑπομονή. Ἡ νομίζεις πῶς οἱ ἄνδρες εἶναι σὰν ἐμᾶς καὶ πῶς ἓνα τόσο δὲ πκληροκόριτσο μπορεῖ νὰ τοὺς κοροϊδεύει.

Ἡ Ἄννα αἰσθάνονταν νὰ ζεχειλιζῆ μέσα τῆς ὁ θυμὸς, ἀλλὰ ἐπροσπαθοῦσε νὰ κρατηθῆ.

—Νὰ τὸ καταλάβῃς καλά, ἐπρόσθεσεν ἢ μητέρα, πῶς ὁ ἄνδρας σου δὲν εἶναι μάννα σου, ὥστε νὰ αὐθαδιάζῃς καὶ νὰ τὸν περιφρονῇς. Καὶ μάλιστα τέτοιος ἄνδρας, ποῦ μᾶς ἔσωσε ὅλους καὶ ποῦ σὲ πέρνει γυμνὴ, χωρὶς πουκάμισο.

—Δὲν τοῦ ἐζήτησα νὰ με πάρῃ καὶ δὲ θέλω νὰ παντρευτῶ. Ἐκατάλαβες μητέρα;

—Αἰ! βέβαια. Δὲν θέλεις. Αὐτὸ ἔλειπε τώρα, νὰ κάνωμε καὶ τὸν περὶ φαν. Δὲ θέλεις. Θὰ προτιμᾷς νὰ βρεθοῦμε ὅλοι στὸ δρόμο καὶ νὰ πεθαινόμε ἀπὸ τὴν πείνα. Θὰ προτιμᾷς νὰ ἀπλώνῃς τὸ χέρι σου ζητῶντας ἐλεημοσύνη. Ἡ νὰ πᾶς νὰ γίνῃς δούλα, ἢ νὰ μετὰ ἰδῆς τρελλή, ἢ νὰ δῆς τ' ἀδέλφια σου γυμνὰ καὶ ζυπόλυτα. Εἶσαι ἱκανὴ νὰ τὸ κάμῃς. Νὰ μᾶς ρίξῃς στὴ φωτιά, ἀφοῦ πρώτα πέσῃς μονάχη σου μέσα. Γιατὶ βέβαια τώρα πειά, οὔτε νὰ πουλήσω τίποτα μοῦ μένει, οὔτε ἔχομε κανένα νὰ μᾶς βοηθήσῃ.

—Πῶς! μητέρα! Καὶ τὰ διαμαντικά σου, ποῦ στὰ χάρισε πάλι πίσω ὁ θεὸς Νίκος. Ἐσὺ δὲν λές πῶς ἀξίζουν χιλιάδες;

—Ἀκοῦς ἐκεῖ τὴν ἀδιάντροπη! Τὰ διαμαντικά μου! Καὶ νομίζεις πῶς θὰ τὰ κρατήσω, πῶς θὰ θελήσω νὰ κλέψω τὸν ἄνθρωπον, ποῦ σὲ μὴ στιγμὴ γενναιοδωρίας, σὲ μὴ στιγμὴ τρέλλας καὶ γὰρ τὸ χαιτῆρι σου, ἀχάριστη, καὶ γὰρ ἀγάπη σου, ἀναισθητῆ, μοῦ τὰ ἐπέστρεψε. Ἀκοῦς ἐκεῖ! Ὅλα, ὅλα, ἐξέπεσα καταστράφηκα μὴ λωποδύτρια δὲν θὰ γενῶ, μὴ ἀφιλότιμη καὶ ἀχάριστη δὲ θὰ φανῶ. Δὲν σοῦ μοιᾶζω, οὔτε τοῦ πατέρα σου τοῦ περιφρημοῦ, ποῦ εἶναι πάντα ἀχάριστος εἰς τὸν εὐεργέτη του καὶ πάντα πρόθυμος νὰ χαλάσῃ τὸν γάμο σου. Ἡ νομί-

ζεις πώς δὲν τὰ καταλαβαίνω πώς εἶσθε σύμφωνοι, συνεννοημένοι νὰ μᾶς καταστρέψετε.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐλέγοντο σιγὰ γιὰ νὰ μὴ ἀκουσθοῦν ἀπὸ κάτω, ἀλλὰ μὲ χειρονομίες καὶ ἐξάψεις καὶ λυγμούς καὶ ἐξωφρενικὴν ταραχήν. Ἡ τελευταία φράσις ἐπανελήφθη δυὸ τρεῖς φορές μὲ φωνὴ πνιγμένη, φωνὴ ἀνθρώπου ποῦ χάνεται.

Ἡ Ἄννα ἐτρόμαξεν. Ἡ εἰκόνα τῆς καταστροφῆς ποῦ τῆς εἶχε παρουσιάσει ἡ μητέρα τῆς ἦταν φοβερή. Δὲν μπορούσε ὄχι νὰ γίνῃ αἰτία τόσου κακοῦ. Καλλίτερα νὰ πέθαινε ἢ ἴδι᾽. Αὐτὸ ἐσκέφθη καὶ πάλι. Ἄν ἐπὶ τέλος δὲν μπορούσε νὰ ὑποφέρῃ, ἂν θὰ γίνονταν πολὺ δυστυχῆς, αἶ! θὰ εὑρίσκε τρόπο νὰ τελειώσῃ τὴ ζωὴ τῆς.

Ἡθελε νὰ ἠσυχάσῃ τὴν μητέρα τῆς, νὰ τὴν παρηγορήσῃ, ἀλλὰ ἡ γλώσσα τῆς εἶχε κολλήσει στὸ λαϊμὸ τῆς καὶ δὲν μπορούσε νὰ εἰπῇ οὔτε δύο λέξεις. Ὅταν μάλιστα τὰ θυμωμένα καὶ ἀπελπισμένα λόγια διεδέχθησαν κλάμματα καὶ στεναγμοὶ ἡ Ἄννα ἔχασε τὸ θάρρος τῆς καὶ τὴν δυνάμει τῆς.

Ἄλλ' ἡ κερά Μαριγὼ ἀγρυπνοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πύρτα, ἀπ' ὅπου εἶχε παρακολουθήσει ὅλη τὴ σκηνή. Ὅχι βέβαια ἀπὸ ἀπλή περιέργεια ὅπως κάμνουν γενικῶς ἡ δοῦλες, ἀλλ' ἀπὸ ἐνδιαφέρον ὅπως θὰ ἔκανε μιὰ μάνα ἢ μιὰ ἀδελφή, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ σώσῃ τὴν περίστασι. Ἐμπῆκε τότε βιαστικὰ μέσα, εἶπεν ὅτι ὁ κ. Νίκος ἦταν κάτω, ὅτι εἶχεν ἀκούσει τοὺς λυγμούς, ὅτι ἐξήτησε ν' ἀνέβῃ, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ τὸν ἐμπόδισε, λέγοντας ὅτι ἐπνίγεται ἀπὸ βῆχα καὶ αὐτὸ τοῦ φάνηκε ὅταν κλάμματα, ὅτι ἀπάνω ἡ κερά τῆς ἄλλαξε μόνον καὶ θὰ κατέβαινε ἀμέσως καθὼς καὶ ἡ Ἄννουλα.

— Καὶ τώρα ἀφῆστε τῆς τρέλλες, πλυθῆτε καὶ κατεβῆτε ἀμέσως. Αἴντε σύ, κερά μου, κατέβα σὺ μικρὴ μου, καὶ πάρε τον νὰ κάμετε κανένα γῦρο στὸ περιβόλι, ὡς ποῦ νὰ συνεφέρω τὴν μητέρα σου.

Ἡ Ἄννα ἔτρεξε κάτω μὲ ὄσσην ἀγωνίαν ἔμενε καὶ ἐπάνω. Τί ὑποδοχὴν ἄρα θὰ τῆς ἔκανε, εὐθὺς ποῦ θὰ εὑρίσκονταν μόνοι; Καὶ ἔτρεψε τὸ κκῶμοιρο τὸ παιδί καὶ συλλογίζονταν τί θάλεγε καὶ ἡ καρδιά τῆς κτυποῦσε, ὅταν νὰ εἶχε κάμει μεγάλο ἔγκλημα.

Καὶ ἔκανε μέσα τῆς προσευχὴς καὶ ὑπέσχετο κερά στὴν Παναγιά, ἂν ἔφερνε τὰ πράγματα δεξιά καὶ ἐτελείωναν ἡ γκρύνες καὶ ἡ σκηνὴς χωρὶς καταστροφήν. Παγωμένη, κίτρινη, μὲ ἀγωνία στὴ ψυχὴ, τρομαγμένη ὅταν τὸ πουλι ποῦ πιασμένο στὴς ζώβερρες αἰσθάνεται τὸ βᾶρος τῆς σκλαβιάς νὰ τοῦ παραλύῃ τὸ πέ-

ταγμα, νὰ τοῦ κόβῃ τὴν δυνάμει τῶν φτερῶν, νὰ τοῦ κλίνῃ τὸν ἀνοιχτὸν ὄριζοντα, ὑποτακτικὴ στὴν τύχη τῆς, ἀντίκρουσε τὸν ἀρραβωνιαστικὸ τῆς ποῦ ἐκάπνιζε σοβαρὰ κι' ἀμίλητα μπρὸς τὴν πύρτα τῆς τραπεζαρίας.

Τὸ μικρὸ ἀδελφάκι τῆς τὴν ἐβοήθησε, τῆς εὐκόλυνε τὰ πρῶτα λόγια, τείνοντάς τῆς τὰ χεράκια του γεμάτα καραμέλες: Νά! γιὰ δὲς πόσες πολλὲς μοῦδωκεν ὁ θεὸς Νίκος. Φάε καὶ σὺ.

— Βλέπεις τί καλὸς ποῦ εἶναι! εἶπεν ἡ Ἄννα μὲ φωνὴ κρούα, ποῦ ἔτρεψε λιγάκι. Μόνον ποῦ θυμῶναι εὐκόλα ὁ θεὸς Νίκος καὶ τότε μᾶς κάνει νὰ τὸν φοβούμεθα.

— Ὅχι, δὲ θυμῶναι εὐκόλα, Ἄννα, παιδί μου! Ἀλλὰ λυποῦμαι καὶ βασανίζομαι καὶ δὲν ξέρω τί νὰ σκεφθῶ καὶ τί νὰ κάμω. Φοβοῦμαι μήπως δὲν ἐκατάλαβες ὅτι μὲ τὸν γάμο αὐτὸ ἠθέλησα νὰ κάμω ἕνα μεγάλο καλὸ, νὰ σᾶς σώσω ὅλους καὶ νὰ σὲ βγάλω ἐσένα ξεχωριστὰ ἀπὸ τὴν κόλασι τῆς φτώχειας, ποῦ δὲν ξέρεις ἐσύ, δὲν φαντάζεσαι σὲ τί συμφορὲς καὶ τί κακὰ ρίχνει τὰ κορίτσια τῆς ἡλικίας σου.

Πάλι τὸ ἴδιον εὐαγγέλιο! Πάλι ἡ σωτηρία μου ἀπὸ τὴ φτώχεια, ἐσκέφθηκα ἡ Ἄννα. Ὁ! ἂν ἔπερνε τὴ μητέρα μου, πῶς θὰ συνεννοῦνταν εὐκόλα στὸ ζήτημα αὐτό. Ἀλλὰ δὲν εἶπε τὴν σκέψι τῆς.

— Ὁ! Σᾶς παρακαλῶ μὴ λυπεῖσθε πειὰ καὶ ξεχᾶστε τὴν ἀνοησία μου. Εἶμαι μιὰ τρελλή, μιὰ ἀπερίσκεπτη καὶ τίποτε ἄλλο. Θέλετε νὰ κάμωμεν ἕνα γῦρο στὸν κῆπο, ὡς ποῦ νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ φαί, εἶπεν ἔπειτα μὲ φωνὴ κομμένη, βιασμένη, ποῦ προσπαθοῦσε νὰ κάμῃ φυσική, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ἐκεῖνος ἐσηκώθη, ἐπέταξεν ἔξω τὸ τσιγάρο του καὶ τὴν ἀκολούθησε. Ναι! Ἄς περιπατήσουμε καὶ ἂς μιλήσουμε ἀποφασιστικὰ καὶ σοβαρὰ. Δὲν θέλω νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ κατὰστασις, χωρὶς οὔτε σὺ νὰ ξέρῃς τί σοῦ ἐπιβάλλει ὁ γάμος αὐτός, οὔτε ἐγὼ νὰ ἔχω αὐτὴν τὴν ἀνήσυχην ἀβεβαιότητα.

— Λοιπὸν! Εἶσαι πάντα ἀποφασισμένη νὰ γείνης γυναίκα μου;

Ἡ Ἄννα ἔνευσε τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω.

— Πολὺ καλὰ. Ἐρεῖς ὅτι ἐφρόντισα νὰ ἐξασφαλίσω καὶ τοὺς ὀδικούς σου καὶ σένα καὶ ὅτι ἡ μεγαλύτερά μου φροντίδα θὰ εἶναι, πῶς νὰ ξεχωρίσῃς ἀπὸ κάθε ἄλλη γυναίκα καὶ πῶς νὰ εἶσαι ἡ καλλίτερη ἀπὸ ὅλες. Φορέματα, διαμαντικά, καλοπέρασι, τίποτα δὲν θὰ σοῦ λείψῃ, γιὰτί οὔτε φιλάργυρος εἶμαι, οὔτε πτωχός. Ὅ,τι ἔχω, ὅ,τι μάζεψεν ὁ πατέρας μου καὶ ὁ

παππούς μου, μοῦ δίδουν εἰσόδημα, ὥστε νὰ ζήσω πλούσια καὶ νὰ ἔχω καὶ περισσεύμα. Ἐρεῖς πόσο σ' ἀγαπῶ καὶ πόσο μπορείς νὰ μὲ κάμῃς εὐτυχῆ, ἂν εἶσαι καλὴ καὶ φρόνιμη, ὅπως εἶναι κάθε τίμια νοικοκερά στὸ σπιτί τῆς.

Τώρα ὅταν ἄνθρωπος κ' ἐγώ. Μπορεῖ νὰ ἔχω καὶ κάποια παραξενιά καὶ κάποια ἀπαίτησι ποῦ μπορῇ νὰ μὴν εἶναι καὶ σωστή. Θὰ μπορῆς νὰ τὴν παραβλέψῃς, θὰ μπορῆς νὰ ὑποταχθῆς, θὰ μπορῆς νὰ συμμορφωθῆς. Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα, ἐδῶ εἶναι ὁ κόμπος. Ἐγὼ δὲν εἶμαι πειὰ εἰς ἡλικία ποῦ νὰ μπορῶ νὰ ἀλλάξω χαρακτήρα, νὰ ἀλλάξω συστήματα καὶ συνήθειες.

Τῆς μάννας μου τὰ ἀσπρόρουχα σοῦ φάνηκαν κωμικά, ποῦ γιὰ μένα εἶναι ἱερά, τίμια...

Ἡ Ἄννα χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἐμειδίασε πρῶτα καὶ ὕστερα ἔσκασε τὰ γέλοια. Τῆς ἦτον ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τὰ σαλβάρια ἐκεῖνα, μέσα εἰς τὰ ὅποια θὰ ἔχανετο, χωρὶς νὰ κυριευθῇ ἀπὸ γέλοια. Μὲ ὅλη τὴν ἀγωνία τῆς ψυχῆς τῆς, μὲ ὅλη τὴν λύπη ποῦ τῆς ἔκαναν τὰ λόγια τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ποῦ μὲ κάποιαν σκληρότητα τῆς ὑπέβαλε τοὺς ὄρους του, ὅμως τῆς ἦτον ἀδύνατον νὰ κρατηθῇ.

Ἀλλὰ ὁ φόβος ὅτι τὰ γέλοια τῆς θὰ ἐπροκαλοῦσαν ὀρισμένους νέαν τρομερὰν σκηνὴν τὴν ἔκαμε νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπό τῆς μὲ τὰ χεῖρα τῆς καὶ νὰ φανῇ ὅταν νὰ ἔκλειε μὲ λυγμούς. Μὲ λίγη προσπάθεια, καὶ μὲ τὴν ἐξάντλησιν πειὰ τῶν νεύρων τῆς ὕστερα ἀπὸ τόσες συζητήσεις ἄρχισε νὰ κλαίῃ στ' ἀλήθεια, νὰ κλαίῃ καὶ νὰ γελᾷ μαζὴ σπασμωδικὰ, νευρικὰ, ἀκράτητα.

Δὲν θέλω νὰ κλαίς! Δὲν εἶμαι κανένας τύραννος. Δὲν τὸ ἐπανελάβα γιὰ νὰ σὲ μαλώσω, οὔτε γιὰ νὰ σὲ λυπήσω. Καὶ ἠσθάνετο πολὺ δυστυχῆς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο εὐχαριστημένος, γιὰτί τὴν ἔβλεπε μετανοημέναν, γιὰτί θὰ τὴν ἐδάμαζε, θὰ τὴν ὑπέτασσε, δὲν θὰ τὴν ἀφῆνε νὰ τοῦ καθίσῃ στὸ σβέρκο, ὅπως μὲ τρόπο καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα καὶ μὲ ὑπουλα λόγια τὸν ἔκανε νὰ τὸ φαντασθῇ καὶ ἡ μαγερίσα του καὶ ἡ σιδερώτρα του.

Γιὰτί πρέπει νὰ ἐνοηθῇ ὅτι τὰ τελευταία αὐτὰ χρόνια ἡ γυναικείες ἐπιρροὲς εἰς τὴ ζωὴ του ἐπεριόριζονταν στὴς δυὸ αὐτὲς γυναῖκες. Εἰς τὴν μαγερίσα ποῦ ἔμενε τόσα χρόνια μαζὴ του καὶ ἦτον νοικοκυρά ἀπόλυτη στὸ σπιτί, καὶ στὴ σιδερώτρα, ἀνηψία τῆς μαγερίσας, νέα καὶ κλοκακωμένη γυναικούλα, ποῦ ἡ θειά τῆς εἶχε συστήσει δῆθεν γιὰ τὸ σίδερο τῶν ὑποκαμισῶν του, πραγματικῶς ὅμως γιὰ πολὺ τρυφερώτερες φιλίες.

Εὐθὺς ποῦ ἀπεφασίσθη ὁ γάμος ἡ δυὸ αὐτὲς

γυναῖκες εὐρέθησαν σύμφωνες νὰ τὸν πολεμήσουν, γιὰτί δὲν ἐσύμφερε οὔτε στή μιὰ, οὔτε στή ἄλλη. Καὶ ἔρριχναν πάντα πούντους καὶ μιλοῦσαν συχνὰ γιὰ τῆς γυναῖκες, ποῦ βάζουν τοὺς ἀνδρες, ἅμα μάλιστα εἶναι καὶ λίγο περασμένοι στὴς παντούφλες των.

Ἐπειδὴ δὲ ἀκριβῶς τὸ πρῶτὴ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Νίκος εἶχε δηλώσει στή σιδερώτρα του, ὅτι δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία τῆς, ἡ μαγερίσα μὲ τὸν φόβο μὴ ἐλάμβανε καὶ αὐτὴ τὴν ἀπόλυσι τῆς τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ ἔφευγε.

— Ὁρα σου καλὴ, τῆς εἶπε. Κι' ἔτσι ξαφνικὰ; χωρὶς νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς, γιὰ νὰ φροντίσω... Ἡ σοῦ κκοφάνηκε γιὰ τὴ Βαρβάρα. Ὅμως δὲν μπορούσα νὰ τὴν ἀφῆνω νᾶρχεται ἔδῳ, τώρα πούρχεται κάθε μέρα σχεδὸν ἡ Ἄννα καὶ ἡ πεθερά μου.

Βέβαια μὲ τὸ δίκιο σας. Ὅποιος πληρώνει εἶναι νοικοκύρης στὸ σπιτί του. Μὰ δὲν ἦταν δὲ ἡ φτωχὴ καὶ καμμιά γυναίκα τοῦ δρόμου γιὰ νὰ τὴν πετάξετε ἔτσι ἀπότομα. Ἐκτός πειὰ ἂν ἡ κ. Ἄννα τὸ ἠθέλησε, νὰ πάρουν ἐκεῖνες στὸ σπιτί καὶ τὸ σίδερο. Καὶ μὲ γελαστὴ μοχθηρία: Ἄν κ' ἐγὼ δὲν πιστεύω ὅ,τι λέει ἡ γειτονειά.

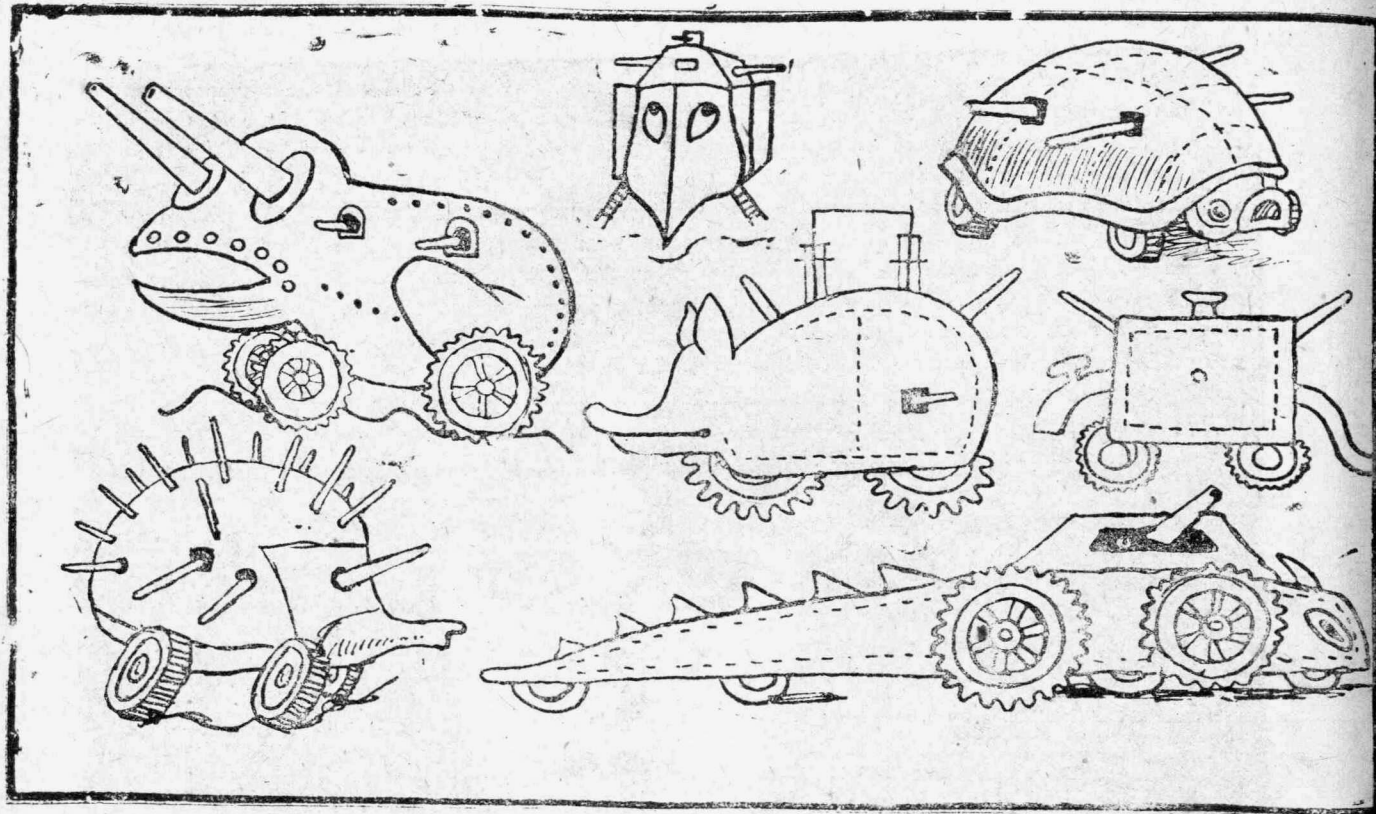
Καὶ τί λέει ἡ γειτονειά; ἐρώτησεν ἐκεῖνος ἀνήσυχος.

Πῶς θὰ σᾶς κάτῃ ἡ μικρὴ στὸ σβέρκο.

Ἐξὼ φρενῶν γιὰ τὴν ταπεινωτικὴ αὐτὴ κρίσι τοῦ κόσμου, ὕβρισε μὲ χυδαῖότητα καὶ μὲ λόγια ἄσχημα τὴν μαγερίσα, τῆς εἶπε νὰ φύγῃ ἀμέσως, τὴν ἐπλήρωσε, τῆς ἔδωσε καὶ ἄλλα χρήματα γιὰ τὴν ἀνηψία τῆς. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο τῆς εἶπε ὅτι τὴν κρατεῖ ἂν θέλῃ νὰ μείνῃ, ὅτι καὶ μετὰ τὸ γάμο του, ἐπειδὴ εἶξερε τῆς συνήθειές του θὰ τὴν κρατοῦσε. Ἡ μαγερίσα ἔμεινε εὐχαριστημένη καὶ ἐκεῖνος ἀκόμη περισσότερο; γιὰτί ὁ κόσμος θὰ ἐπέιθετο ὅτι ἡ μικρὴ δὲν θὰ τοῦ κάθονταν στὸ σβέρκο.

Ἰσως μάλιστα τὸ μικροπεισόδιο αὐτὸ ἐπροκάλεσε τὸν ἀπότομό του τρόπο μὲ τὴν Ἄννα τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη καὶ τὴν σκηνὴ τῶν ἀσπρόρουχων καὶ ὅλη τὴν δυσάρεστί του μαζὴ τῆς διαγωγῆς.

Τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, μόνον ὕστερα ποῦ ὁ Νίκος ἔθεσε τὸ ζήτημα τοῦ γάμου εἰς τὴ πραγματικὴν του θέσιν, καὶ ποῦ θέλα σχεδὸν ἔδωκε καθαρὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ζωῆς ποῦ ἐπερίμενε τὴν μικρὴν μνηστὴν του εἰς τὸ μέλλον, ἡ Ἄννα ἠμπόρεσε νὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὸν ἐαυτὸν τῆς, καὶ νὰ σκεφθῇ σοβαρώτερα γιὰ τὸ μέλλον τῆς.

Διάφορα σχήματα όβίδων.

Η ΛΑΪΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ὁ Ἄρσαμης έρωτεύθη τόσο τὴν Λαΐδα, ὥστε τῆς έπρότεινε νὰ γίνῃ σύζυγός του. Ἄν καὶ διάδοχος τοῦ θρόνου μιᾶς ἐκ τῶν ἀκμαιοτέρων σατραπιῶν τῆς έποχῆς, ὅμως δὲν έδυσκολεύθη καὶ τὸ στέμμα του ἀκόμη νὰ καταθέσῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς, ἥρκει νὰ ἀπεφάσιζε νὰ ἀφίσῃ τὴν Κόρινθον, εἰς τὴν ὁποίαν έβασίλευε μὲ τὸ κάλλος τῆς.

Ἡ Λαΐς έδέχθη ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μεταβῆ πρὶν εἰς Σάρδεις, νὰ μνηστῆ τὰ τῆς ἐκεῖ ζωῆς καὶ νὰ ἀποφασίσῃ τότε ὀριστικῶς, ἐὰν θὰ έμενεν ἢ ὄχι.

Ἡ ἀναχώρησις έγινε μὲ μεγαλοπρεπῆ πομπήν. Ἡ Λαΐς έ συνοδεύθη ἀπὸ τὰς τρεῖς χάριτάς τῆς καὶ ἀπὸ πλῆθος ὡραίων ἀκολουθῶν. Ἀντικαταστάτην τῆς εἰς τὸ μέγαρόν τῆς ἀφῆκε τὴν ἀγαπημένην τῆς Νήλιδα καὶ διαχειριστὴν τοῦ πλοῦτος τῆς κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς τὸν φίλον τῆς Ἀρίστιππον.

Ὁλόκληρος στόλος ἀπὸ τριήρεις έσυνόδευσε τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον μετέφερε τοὺς δύο μνηστῆρας

εἰς τὰς Σάρδεις. Διὰ νὰ ξεκουρασθοῦν ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ ταξειδίου έσταμάτησαν εἰς τὴν Ἐφεσον. Ὅταν οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος εἶδαν τὴν Λαΐδα έμειναν κατάπληκτοι διὰ τὸ κάλλος τῆς. Ἐπειδὴ δὲ έπλησίαζεν ἡ έορτὴ τῆς θεᾶς, τὴν παρεκάλεσαν νὰ μείνῃ διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν θεᾶν κατὰ τὴν επέτειον τοῦ περιφήμου ναοῦ, ὅπου συνεκεντρώνοντο κατ' έτος οἱ έπισημότεροι ἀντιπρόσωποι τοῦ τότε πολιτισμένου κόσμου.

Ἡ Λαΐς έδέχθη καὶ ἡ πανήγυρις προσέλαβε χαρακτῆρα ἀφαντάστου μεγαλείου, μὲ κέρδη καὶ ἀφιερῶματα πολύτιμα εἰς τὸν ναόν, τὰ ὁποῖα οὔτε νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία τῶν ἱερέων εἶχε δυναθῆ ποτέ. Ὅπως έπαρουσιάσθη ἡ Λαΐς μὲ τὰ περίφημα ένδύματα καὶ έμβλήματα τῆς Ἐφεσίας θεᾶς ἐπὶ τοῦ ὀλοχρύσου ἄρματος, μὲ τὸ τόξον εἰς τὸ χέρι καὶ μὲ τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν ὤμον έκαμε τὴν έντύπωσιν, μέσα εἰς τὰ θυμιάματα καὶ τὰ ἄνθη ποῦ έπεφταν γύρω τῆς, τῆς αὐτουσίου Ἀρτέμιδος. Ἐἴκοσι ἀπὸ τὰς ὡραίας ἀκολουθούσους τῆς προηγούντου καὶ ἀκολουθοῦσαν τὸ ἄρμα.

Ὅλοι οἱ προσκνηταί, ἀπὸ που καὶ ἂν επέ-

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ

ρασε τὸ ἄρμα ἐπιπταν κατὰ γῆς καὶ ἐπροσκυνοῦσαν. Τὰ δῶρα τὰ ὅποια ἐμοιράσθη ἡ Λαῖς μὲ τοὺς ἱερεῖς ἦσαν μυθῶδους ἀξίας, ὁ θαυμασμός δὲ καὶ ἡ λατρεία τοῦ πρίγκηπος διὰ τὴν ὠραίαν μνηστὴν του δὲν ἐγνώρισεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὄρια.

Τὸ ταξίδι τῶν ἐσυνεχίσθη μὲ τὴν ἰδίαν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ πρίγκηπος καὶ τῆς Λαίδος εἰς Σάρδεις ὑπῆρξε βασιλική. Οὔτε ἐὰν ἐπέστρεφε νικητὴς ἀπὸ τὴν ἐνδοξοτέραν νίκην ὁ νέος πρίγκηψ ἡ ὑποδοχὴ καὶ αἱ ἐορταὶ τοῦ διοργανώθησαν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσουν εἰς τόσῃν τελειότητα. Ἡ πόλις ὅλη ἦτο, στολισμένη μὲ ἄνθη καὶ κάθε νύκτα ἐπὶ ἓνα μῆνα ἐφωταγωγεῖτο, ἐνῶ διοργανώοντο χοροὶ, συμπόσια, στρατιωτικαὶ παρελάσεις ἀφαντάστου μεγαλείου.

Τὸ παλάτι εἰς τὸ ὅποιον κατέλυσε ἡ ὠραία Λαῖς ἦτο τὸ πλουσιώτερον τῆς πρωτεύουσας. Ἡ φρουρά του καθηρίσθη ἀπὸ ἑκατὸ περιφήμου ἡμαζόνος καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀπὸ ἑκατὸ θαλαμηπόλους, ἑκατὸ χορευτριάς καὶ αἰοδούς. Εἰς τὰς ἐορτὰς τοῦ διοργανοῦντο εἰς τιμὴν τῆς οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ποτὲ ὀλιγώτεροι τῶν πεντακοσίων, τοὺς ὁποίους ὑπηρετοῦσαν πεντακόσιοι σκλάβοι, βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες ὑποδουλωμένων χωρῶν.

Αἱ Σάρδεις τότε εὐρίσκοντο εἰς μεγάλην ἀκμὴν μὲ πληθυσμὸν πεντακοσίων χιλιάδων κατοίκων, πρωτεύουσα τῆς πλουσιωτάτης Λυδίας, χώρας ἀμυθήτου πλούτου καὶ ἀφαντάστου μεγαλοπρεπείας.

Μία ἐπιστολὴ τῆς Λαίδος πρὸς τὸν Ἀρίστιππον, εὐθύς ἀφοῦ συνήλθεν ἀπὸ τὴν πρώτην κατάπληξιν καὶ τοὺς μεγάλους κόπους τῶν ἐορτῶν καὶ ὑποδοχῶν, δίδει τὸ μέτρον τῶν βασιλικῶν τιμῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὠραία αὐτὴ μεταξὺ τῶν ὠραίων ἐγεινεῖν ἀντικείμενον.

Ἡ Λαῖς πρὸς Ἀρίστιππον

Σὺ, ὁ ὅποιος εἰξεύρεις ὅλα, δὲν θὰ ἐγνώριζες ἀραγε, ἀγαπητέ φιλόσοφε, τὸ φάρμακον ἐναντίον τῆς θανάσιμου ἀνίας ἡ ὅποια ἔχει τὴν πηγὴν τῆς εἰς τὸ κατακόρυφον τῶν ἀπολαύσεων.

Μὲ ἐρωτᾷς, ὦ Ἀρίστιππε, ἀν εἶμαι εὐτυχῆς εἰς Σάρδεις; ὦ φίλε! εἶμαι τόσον εὐτυχῆς ὥστε δὲν ἀντέχω πλέον. Τώρα καταλαμβάνω τὴν σοφίαν τοῦ ἀποφθέγματος ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ συνειθίζουσι εὐκολώτερα εἰς τὴν δυστυχίαν παρὰ εἰς τὴν μεγάλην εὐτυχίαν.

Ὁ Ἀρσαμης αὐτὸς εἶναι πολὺ πλούσιος, πολὺ περιποιητικὸς, πολὺ προσεκτικὸς, πολὺ γενναῖος, ὥστε μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ εὐρῶ εἰς

τὴν ψυχὴν μου τόσῃν δόσιν ἀγάπης, ἡ ὅποια νὰ τοῦ ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

Δὲν ζῆ διὰ κανένα ἄλλον λόγον παρὰ διὰ νὰ προλαμβάνῃ κάθε μου ἐπιθυμίαν καὶ νὰ ἱκανοποιῇ κάθε μου ἰδιοτροπίαν. Προχθὲς ἀκόμη ἔσκασεν εἰς τὸ τρέξιμο πενήντα περίφημα ἄλογα τῆς Ἰρκανίας διὰ νὰ μοῦ φέρῃ ἓνα ψαράκι μὲ χρυσᾶ, κόκκινα καὶ πράσινα λέπια, τοῦ ὁποίου ἡ περιγραφή εἰς ἓνα γεῦμα μεγιστάνων ἐκίνησε τὴν περιέργειάν μου «*θὰ εἶναι ὠρατο, εἶπα τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ψαριῶν*».

Δὲν ἐπρόφθασα νὰ τελειώσω τὴν φρᾶσιν μου καὶ ὁ Ἀρσαμης ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὸ γεῦμα. Μετὰ πέντε λεπτὰ ἤκουσα λόγον περιφήμων ὑπῆτων οἱ ὅποιοι ἐξεκίνησαν μὲ τὴν διαταγὴν νὰ μὴ σταματήσουν οὔτε νύκτα, οὔτε ἡμέραν, ἕως ὅτου φθάσουν εἰς τὸ τέρμα τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ νὰ μοῦ φέρουν ἓνα βάζο ἀπὸ τὰ χρυσόψαρα αὐτά.

Αἱ ἐορταὶ τοῦ διοργανοῦντο εἰς τιμὴν μου μὲ ἔχουν τρελλάνει: Φαντάσου ὅτι εἰς μίαν ἀπὸ αὐτὰς ὁ θρόνος εἰς τὸν ὅποιον ἐκάθισα ἦτο ὀλόχρυσος, στολισμένος μὲ μεγάλα διαμάντια ἀντὶ καρφίων. Δὲν εἶχα συνέλθει ἀπὸ τὴν κατάπληξιν αὐτὴν, ὅταν μεγάλη παρέλασις ὠραίων παρθένων μὲ διαφανεῖς καὶ ἀδαμαντοκεντήτους πέπλους περιέβαλε τὸν θρόνον μου μὲ χοροὺς συμβολικοὺς καὶ ὕμνους ἀποθεωτικὸς πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὸν ἔρωτα.

Τέλος, ἀγαπητέ μου Ἀρίστιππε, εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῆς τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τοὺς θησαυροὺς ποὺ θέτει εἰς τὴν διάθεσίν μου. Ποτὲ βασίλισσα δεσποτικὴ ἡ λατρευτὴ ἐρωμένη δὲν ὑπῆρξε τοσον παντοδύναμος εἰς τὴν αὐλὴν καὶ τοῦ Κροίσου ἀκόμη. Καὶ θὰ τὸ πιστεύσης ἀγαπητέ μου φιλόσοφε, ὅλη αὐτὴ ἡ γύρω μου δουλεία, ὅλοι αὐτοὶ οἱ σκιμμένοι ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια μου μεγάλοι ἄρχοντες ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπερβολικὰ ἐγκώμια μὲ κουράζουσι. Ὁ κόρος ἔχει κατακλύσει τὴν ψυχὴν μου καὶ θὰ σοῦ φανῇ παράξενον, ὅτι ἀπεφάσισα νὰ ἐπιστρέψω πλησίον ὄλων σας, καλοὶ μου φίλοι, διότι εὐτυχία δὲν ὑπάρχει ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία. Φυσικὰ δὲν ἐτόλμησά ἀκόμη νὰ εἰπῶ τὴν σκέψιν μου αὐτὴν εἰς τὸν σατράπην. Ἀλλ' ἐὰν δὲν θελήσῃ νὰ μὲ ἀφίσῃ δὲν μένι ἄλλο παρὰ τὰ τοῦ προτείνω νὰ κάμωμεν μαζὴ τὸ πῆδημα τῆς Λευκάδος· αὐτὸς διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν τρελλὸν αὐτὸν ἔρωτα καὶ ἐγὼ διὰ νὰ ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον ἀδυναμίαν νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς αὐτόν.

Υγίαίνε Λαῖς

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΙΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΩΡΑΙΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΟΜΙΛΙΑΝ
ΤΗΣ ΔΟΥ ΔΑΙΚ. ΚΑΤΣΙΦΟΥ

Ἡ Κελτικὴ ποίησις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ὀσσιανοῦ (τὸν 3ον αἰῶνα) μ' ὄλον ὅτι πάντοτε πολεμική, εἶχεν ἤδη ἀποκτήσει κάποιαν γλυκύτητα καὶ κομψότητα, διὰ μιᾶς συνεχοῦς διαδοχῆς Βάρδων. Περὶ δὲ τὰ κάπως σκοτεινὰ καὶ νεφελώδη ἔργα τοῦ Ὀσσιανοῦ καὶ πολλοὺς αἰῶνας ὑπερον ἐγένετο θόρυβος, εἶχε δὲ ὀπαδοὺς καὶ θαυμαστάς, οἱ ὅποιοι ἐτόλμησαν καὶ νὰ τὸν ὀνομάσουν... Ὀμηρον τῆς Δύσεως, μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων θαυμαστῶν του ὑπῆρξεν καὶ ὁ μέγας Ναπολέον. Ἀπόγονοι πνευματικοῦ τῶν πρώτων αὐτῶν Βάρδων, φαίνεται, νὰ εἶναι οἱ εἰς τὰς Κελτικὰς ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας ἀκμάσαντες κατὰ τὸν μεσαῖονα καὶ βραδύτερον, Βάρδοι, ἢ αὐτοσχεδιασταί, οἱ λεγόμενοι Trouvères, οἱ ὅποιοι εἶναι γνωστοὶν πόσον ἐθαυμάσθησαν, ποίαν ἐπιρροὴν ἤσκησαν ἐπὶ τοῦ λαοῦ, καὶ ποίαν ἐν γένει διαμόρφωσιν ἔφερον ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων, καὶ πόσον συνέτειναν εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν τῆς κοινωνίας ἐκείνης μὲ τὰ ἐπικά των ποιήματα. Ἡγαθῶντο δὲ ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἄρχοντας, οἱ ὅποιοι τοὺς ἐκράτουν πλησίον των καὶ τοὺς ἐπεδαψίλευον ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς φιλοξενίας, διὰ νὰ τοὺς ἀκούουν νὰ τραγουδοῦν, αὐτοσχεδιάζοντες τὰ ἔνδοξα ἐκείνων κατορθώματα, τὰ προγονικὰ των τοιαῦτα, ὡς καὶ κάθε ἔνδοξον πολεμικὴν ἐπιχείρησιν. Ὁμοίως οἱ Τρουβαδούροι, οἱ ὅποιοι ἠγκασαν εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας. Τὰ ποιήματα τῶν Τρουβαδούρων ἦσαν συνέτα βουκολικὰ καὶ ἐρωτικὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Τὰ ἐσυνόδεον δὲ συχνὰ (ὄχι πάντοτε) μὲ μονότονον γλυκεῖαν ὑπόκεισιν δι' ὄργανου ὀνομαζομένου luth, τὸ ὅποιον, φαίνεται, νὰ εἶναι πρόγονος τοῦ μεταγενεστέρου λαγούτου. Τρουβαῖροι δὲ καὶ Τρουβαδούροι μᾶλλον οἱ πρώτοι, ἠκολούθουν, συχνὰ, στρατεύματα, ἐνεθουσίαν τοὺς πολεμιστὰς πρὸ τῆς μάχης, ἢ τοὺς ἔτερπαν μετ' αὐτῆν. Ἐχρησίμευον δὲ πολλάκις καὶ ὡς κήρυκες μεταξὺ τῶν διαμαχομένων. Ἐν καιρῷ εἰρήνης ἰδίως οἱ Τρουβαδούροι, περιήρχοντο τὰ διάφορα ἀρχοντικὰ μέγαρα, τὰ φρούρια, τὰς ἐπαύλους, ὅπου πανταχοῦ εἶχαν ἐλευθέρην τὴν εἴσοδον, καί, εἰς τὴν γλῶσσαν των, τὴν Προβιγγιανὴν, τὴν γλῶσσαν τοῦ Μιστραλ, τὴν ὀνομαζομένην, langue d' Oc,

(οἱ Τρουβαῖροι μεταχειρίζοντο τὴν γλῶσσαν τοῦ Βορρᾶ, τὴν καλουμένην, langue d' Oil, ἡ ὅποια εἶναι καὶ ἡ σημερινὴ γλῶσσα τῶν Γάλλων) διεσκέδαζον τοὺς φιλοξενούντας μὲ τὴν φαιδρὰν των ἐπιστήμην (science gaie) ὡς ὀνόμαζον οἱ ἴδιοι τὴν ποιητικὴν των τέχνην. Τόσον δὲ ἦσαν εὐπρόσδεκτοι, ὥστε ἐπιτρέπετο εἰς τὰς πυργοδεσποῖνας νὰ τοὺς παρέχουν φιλοξενίαν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχοντος· πράγμα τὸ ὅποιον οὐδὲ νὰ διανοηθῆ, εἰμποροῦσε, γυναικα τοῦ καιροῦ ἐκείνου, καὶ ἀν ἐπρόκειτο καὶ περὶ συγγενοῦς τῆς ἀκόμης.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ποίησις, μετὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ, πρὶν καὶ μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν ἐκκλησιῶν, παρουσιάζει ἔργα ἀφθᾶστου ὕψους καὶ μεγαλείου, δημιουργήματα ψυχῶν ἐκλεκτῶν καὶ προνομιούχων, αἱ ὅποια ἀπὸ τὰ βᾶθη τῶν ἐρημητηρίων καὶ ἡσυχαστηρίων των ἐφθάναν διὰ τῆς φαντασίας εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς πᾶν ὑψηλόν, πρὸς αὐτὸ τὸ Θεῖον, καὶ ἐνεπνέοντο τὰ ἀληθῶς μεγάλα ποιητικὰ ἔργα των, τὰς ᾠδὰς, τοὺς ὕμνους καὶ ἄλλα, τὰ στολίδια τῆς ὀρθοδοξίας, τὰ ὅποια πάντοτε θὰ λαμπρύνουν τὸν ἐκκλησιαστικὸν λόγον, καὶ θὰ συντείνουσι εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐκκλησίας. Ἐχρησίμευσαν δὲ τὰ ἐμπνευσμένα αὐτὰ ἔργα ἐπὶ χρόνους πολλοὺς ὡς πνευματικὴ τροφή καὶ τροφή τῆς ἐν δουλείᾳ ὀρθοδόξου ἐλληνικῆς χριστιανότητος. Πάντοτε δέ, καὶ εἰς τὸν σημερινόν αἰῶνα τῆς ὕλης, παρηγοροῦν καὶ σκοραρίζουσι γαλήνην εἰς τὰς κλυδωνιζομένας ψυχὰς ἀπὸ τὰς ποικίλας τοῦ βίου δίνας. Διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω ἄλλο τι, ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ὠραιοτήτων αὐτῶν. Ποῖος δὲν συγκινεῖται βαθύτατα; Ποῖος δὲν αἰσθάνεται πλησιέστερον ἑαυτὸν εἰς τὸ Θεῖον; Εἰς ποίαν ψυχὴν δὲν ἐξυπνᾷ ἡ λατρεία τοῦ ἀγνοῦ, τοῦ ὠραίου, τοῦ ἰδεώδους, ὅταν ἀκροᾶται, ἢ ἀναγινώσκει τὸν ὑψηλόν, τὸν θεόπνευστον ὕμνον πρὸς τὴν Θεομήτορα, τὸν καλούμενον Ἀκάθιστον; Ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἔχει καὶ αὐτὴ νὰ παρουσιάσῃ ὕμνους ἀφιερωμένους εἰς ἀγίους καὶ ἀγίας.

Πρὸ ὀλίγων ἀκόμης χρόνων εἰς μερικά ἐλληνικὰ χωρία ὑπήρχον, καὶ ὑπάρχουν, ἴσως, ἀκόμης εἰδικοί αὐτοσχεδιασταί, οἱ ὅποιοι ἐγκωμιάζον εἰς τοὺς γάμους τὴν νύμφην. Ἐπίσης εἰς τὰς κηδείας μοιρολογίται ἐμμέτρως ἐκτραγωδοῦν ἀκόμης τὴν εὐμορφίαν, τὴν ἀνδρείαν, ἐν γένει τῆς χάρες τοῦ ἀποθανόντος, προκειμένου μάλιστα περὶ νέου, ἢ νέας.

Εἰς τὰ νησιὰ ὅπου ὁ πληθυσμὸς εἶναι ναυτικὸς καὶ συνέβαινον, ἰδίως εἰς παλαιότερους χρόνους, πρὶν κυριαρχῆσαι εἰς τὰς θαλάσσας ὁ ἀτμός, ναυάγια καὶ θαλάσσια δυστυχήματα, εἰς

τὰ ὅποια ἐχάνοντο παλληκάρια, ἐξέθετον εἰς τὴν οἰκογένειαν τὰ ἐνδύματα τοῦ πνιγέντος καὶ ἡ μοιρολογήτρα, ἡ αὐτοσχεδιάστρια ἐκάθητο πλυσίον καὶ ἐξιστόρει ἐμμέτρως τῆς χάρες, τὸν ἀδικὸν θάνατον τοῦ πνιγέντος καὶ ἐπροκάλει τοὺς θρήνους ὄλων τῶν παρευρισκομένων. Τουτουτρόπως προσεφέρετο ὁ φόρος τῶν δακρύων καὶ τῶν θρήνων παρὰ συγγενῶν καὶ φίλων εἰς τὸν πνιγέντα, καὶ δὲν ἐπήγαινε, ὡς λέγουσιν αἰμοιολόγητος.

Τὰ κλέφτικὰ μας τραγούδια χρόνους μακροὺς ἐκράτησαν ἀνημμένην εἰς κάθε ἐλληνικὴν ψυχὴν τὴν φωτοβόλον λαμπάδα τῆς *Ἑλευθερίας*. Δι' αὐτῶν μετεδίδοντο εἰς τοὺς νεωτέρους, ἡ ἱστορία τῶν βασάνων τῶν σκλαβωμένων, τὰ περασμένα μεγαλεῖα, αἱ προσπάθειαι καὶ αἱ θυσίαι τῆς φυλῆς, οἱ γενικοὶ καὶ μερικοὶ ἥρωισμοὶ καὶ ὅλα τὰ ἐνδοξα κατορθώματα, διὰ τῶν ὁποίων κρυφὰ καὶ φανερά, (διότι ὑπῆρξαν ἀφανεῖς ἥρωισμοὶ ἀνώτεροι πολλὰκις τῶν πολεμικῶν) διὰ τῶν ὁποίων κατωρθώθη ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς ἐλαχίστης ἐκείνης γωνίας τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ ὠραίου ναοῦ τῆς *Ἑλευθερίας*, πρὸ τοῦ ὁποίου καίεται, καὶ θὰ καίεται κάθε ἐλληνικὴ ψυχὴ ὡς λαμπὰς ἐξίλαστήριος, μέχρις ὅτου, διὰ τῆς θείας βοηθείας συντελεσθῇ ἡ πλήρης, ἡ τελεία ἀποκατάστασις τοῦ γένους.

Ὅλα τὰ πρόχειρα, τὰ δημοτικά, τὰ λαϊκὰ αὐτὰ ποιήματα, ἂν δὲν εἶναι σύμφωνα με τοὺς νόμους τῆς τέχνης, εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠραία, ζωηραὶ, ἀληθινὰ ἀπεικονίσεις, ἔργα ἐνθουσιώδους καὶ γονίμου φαντασίας. Παραθέτω ἓνα τραγούδι, ὡς δεῖγμα τῆς ζωηρᾶς παραστατικότητος, ὡς τοῦ πάθους τὸ ὁποῖον κινεῖ τοὺς ἀπερίττους αὐτοὺς δημιουργοὺς, τοὺς ποιητὰς τῶν λαϊκῶν τραγουδιῶν, τὰ ὅποια, ὡς εἴπομεν, εἶναι δημιουργήματα ζωηρᾶς φαντασίας καὶ αἰσθανομένης ψυχῆς.

Τὸ λαμβάνω ἐκ τῆς Ἠπειρωτικῆς ποιητικῆς συλλογῆς τοῦ Ἀραβαντινοῦ.

Εἶναι ἡ φρικώδης ἐποχὴ τῆς σατραπίας τοῦ αἰμοχαροῦς τυράννου Ἀλῆ-Πασσᾶ, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, ἔσπειρε τὸν τρόμον καὶ τὴν φρίκην, ὑφ' ὅλας αὐτῶν τὰς μορφάς, εἰς τὸ πασσαλίκι του. Μία τῶν συνηθεστέρων ἀδικιῶν τοῦ ἀθλίου τυράννου ἦτο ἡ ἀρπαγὴ διαφόρων κορασίδων, περὶ τῆς εὐμορφίας τῶν ὁποίων εἰδοποιεῖτο παρὰ τῶν ἀτίμων πρακτόρων του. Δὲν ἐξαιροῦντο οὐδ' αὐταὶ αἱ ποιμενίδες. Μίαν ταύτην ἀρπαγὴν ἐκτραγωδεῖ τὸ τραγούδι τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς ἀναγνώσω :

Μέσα στὸ κάστρο, στὰ ψηλά σεράγια τοῦ Βαζύρη
ὅπου εἶχε χίλιες πέρδικες κλεισμένες κι' ἐλάλους,
ἤφεραν καὶ μιὰ πέρδικα, πέρδικα πλουμισμένη,
ὅπου τὴν ἐκυνήγησαν στοῦ Λιακατᾶ τῆς στάνης
κι' ὄλεσε ἡ πέρδικες λαλοῦν, κι' ἐκείνη δὲ λαλοῦσε.

Δέσπω, γιατί δὲ μᾶς μιλεῖς, γιατί εἶσαι κακιομένη;
ἔμπα καὶ στρώσε τὸν ὄντα, ἄλλαξε τὰ στρωσίδια
νάρθω κι' ἐγὼ γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ, καὶ νὰ σοῦ κουδεντιάσω.

Ἐγὼ, Πασσᾶμ δὲν κἀκίωσα, ἐγὼ Πασσᾶμ δὲν ξέρω,
πὼς στρώνονται τὰ στρώματα πὼς βάνουν τὰ στρωσίδια
γιατ' εἶμαι τσοῦπρ' ἀπ' τὰ μαντριά, καὶ μόν' ^{γνωρίζω,}
νὰ βόσκω ἀρνιά καὶ πρόβατα, τὸ γάλα τους νὰ μὲ μένω.
νὰ πλέχω χοντροσοῦραπα, νὰ φκιάνω καὶ γιὰ γοῦρτι.

Μέσα στὸ κάστρο καὶ στὰ χρυσᾶ δωμάτια τοῦ Ἀλῆ, ἡ Δέσπω δὲν θέλει, νὰ παρηγορηθῇ, οὐδὲ νὰ συμμορφωθῇ με τὴν ἀδικίαν τῆς μοῖρας. Ἐνθυμεῖται τὰ βουνα τῆς, τὴν ἐλευθερίαν τῆς, καὶ ζητεῖ με πᾶσαν προσπάθειαν καὶ με τὸν διπλωματικώτερον τρόπον νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀγνίαν τῆς. Παριστάνει ἑαυτὴν ὡς τελείως ἀναξίαν διὰ τὴν τιμὴν ποῦ τῆς κάμνει ὁ βρομερὸς γέρον, λέγει ὅτι δὲν γνωρίζει, νὰ στρώνῃ τὸν ὄντα, (τὸ δωμάτιον) οὔτε νὰ ἀλλάξῃ τὰ στρωσίδια καὶ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς συνομιλίαν.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(συνέχεια)

Τὸ ἔντονον καὶ τὸ δραστικὸν τοῦ ἠθους τῆς Μαρίας καὶ ἡ διαφορὰ αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν, τῶν λιμναζόντων μοιρολατρικῶς μέσα εἰς τὴν δουλείαν, τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὴν μικροπουνήριαν, ξεσπᾶ ραγδαίως μόλις αὐτὴ ἀτελήθη ὅτι τὸ λατρευτὸν τῆς βασιλοπούλου, εἰς τὴν πρώτην συνάντησιν μετὰ τῆς τυχούσης σειρήνος, δὲν ἀντέσχε, καὶ ὠλίσθησε κατὰ τρόπον τόσον χυδαῖον καὶ τόσον συνήθη. Ἄν ἦτο ἄλλος τις, θὰ ἐξέλεγε δύο δρόμους: ἢ θὰ ἤκουε τὰς ὑπαγορεύσεις παθητικῆς ὄλως καὶ μελοδραματικῆς ἀπελπισίας, ἢ θὰ μετέβαλλε τὸν βίον τῆς εἰς στάδιον ἀπαύστου γρύνιας καὶ ἔριδος, εἰς ἐργοστάσιον ποταπῶν ἐπινοήσεων καὶ γοητευμάτων καὶ ἀντεκδικήσεων κατὰ τοῦ συζύγου. Ἄλλ' ἡ Μαρία Μητροῦ ἐγκαταλείπει τὸν ἄπιστον μετὰ φιλοσοφικῆς ὄντως ἐγκαρτερήσεως καὶ ἡρεμίας, ἥτις, ὅσον καὶ ἂν ἀσθενῶς ἀποκρύπτει τὴν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τῆς λαίλαπα, δὲν στερεῖται τραγικῆς τιμῆς ἀπλότητος ἀνυψουμένης μέχρι τῆς θυσίας.

«Ἡξευρε νὰ θέλῃ».

Τὸ πλούσιον τάλαντον τῆς δημοσιογράφου ἐβοήθησε τὴν μυθιστοριογράφου. Τὸ πρῶτον

τοῦτο ἔργον τῆς δὲν χαρακτηρίζει ἡ νεανικὴ ἔξαισις καὶ ἡ πρὸς λυρικὴν τινα ἀκαιρον αἰσθηματολογία τῆς τῶν πρωτοπειρῶν, ἀλλ' ἡ σοβαρὰ προσπάθεια πρὸς ἐνσάρκωσιν καὶ ζωταντὴν ἀναπαράστασιν αἰσθημάτων καὶ πεποθησεων ἀπὸ κόσμον γνώριμον καὶ ἐξηρευνημένον, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέτως καὶ ὡς δέσποινα ἡ συγγραφεὺς διαιτᾶται. Ἡ συγγραφεὺς, πεζογράφος καὶ πολεμίστρια, τὴν τέχνην ἐκλέγουσα ὡς ὄργανον κοινωνικῆς ἐνεργείας καὶ ἐπιδράσεως, ὄχι δὲ ὡς αὐτάρκη κόσμον ὑψηλῆς τιμῆς τοῦ ιδεώδους ὠραίου ὄνειροπολήσεως, ἠθικολόγος φιλοδοξοῦσα νὰ πείσῃ καὶ οὐχὶ ρεμβάστρια σκοποῦσα νὰ ἐκπλήξῃ, χαίρων βλέπω ὅτι συνεισφέρει γενναίως πρὸς καλλιέργειαν καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ κοινωνικοῦ διηγήματος, ὅπερ ἐμφυσᾷ τὴν πνοὴν τῆς τέχνης εἰς θέσεις κοινωνικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀμύνεται ὑπὲρ ζητημάτων καὶ ιδεῶν κοινωνικῆς τάξεως, τελειοῦν τὸ ἔργον τῆς ὑψηλῆς δημοσιογραφίας. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ λόγου μεγάλως καὶ ἤδη θεραπεύεται εἰς τὴν νοῦσαν Εὐρώπην, ὅπου συγγραφεῖς περίτρανοι ὑψωσαν τοῦτο εἰς ἐπίζηλον περιωπῆν, παρὰ τὸ ποιητικὸν καὶ ρεαλιστικὸν καὶ τὸ τῆς ψυχολογικῆς ἀναλύσεως καὶ τὸ ἱστορικὸν διήγημα. Μόνον ὅτι εἰς τινα μέρη τῆς «Χειραφετημένης» ἡ δημοσιογραφικὴ αὐτοσχεδίασις καὶ ταχυγραφία φαίνεται ὡς ζητούσᾳ πῶς νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν ἐπιμελῆ χρωματισμὸν καὶ τὸ εὐπλαστον τοῦ τεχνικοῦ λόγου, τοῦ φεύγοντος τὴν περὶ τὴν ἐκφρασιν ἀτονίαν καὶ ἀπειρίαν. Ἀλλὰ τὰ ψευγάρδια ταῦτα ἀκίνδυνα καθιστᾶ ἢ ἐν τῷ συνόλῳ στερεὰ καὶ ἀλάθευτος πορεία τοῦ ἔργου πρὸς τέρμα αἴσιον. Κατὰ γενικὸν δὲ κανόνα, ἡ γλῶσσα τῆς «Χειραφετημένης» (ἀφοῦ ἡ συγγραφεὺς αὐτῆς ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς πνεύματι δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὰ φιλολογικὰ τῆς ἔργα τὴν γενναίαν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλῶσσαν, τὴν δημοτικὴν, ἀπηλλαγμένην παντὸς δασκαλισμοῦ καὶ παντὸς ἀκαθάρτου καθαρευουσιτισμοῦ), ἡ γλῶσσα τῆς «Χειραφετημένης», ἀνέτως χρησιμοποιοῦσα ἐδῶ κι' ἐκεῖ τοὺς ζωντανοὺς τύπους καὶ τὰς ἐκφράσεις τῆς λαϊκῆς γλώσσης, καὶ μὴ ἀποστέρουσα καὶ ξένων ὄλως ὄρων χρῆσιν, ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ καλεῖ, ἀξίζει νὰ δεχθῇ συγχαρητήρια θὰ τὴν συνίστων εἰς τὸν πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων Σύλλογον.

Λυποῦμαι, διότι ὁ χῶρος, τὸν ὁποῖον διαθέτω σήμερον ἐδῶ, δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ προβῶ ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων τούτων εἰς τὰ μερικώτερα καὶ νὰ ὑποδείξω ἀγαστᾶς τινας λεπτομερείας τοῦ μυθιστορήματος νὰ σημειώσω,

ὅτι ἡ σκηνὴ αὐτοῦ ὑπόκειται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅτι ἡ φύσις μετὰ τὴν ὠραία τοπία τῆς καὶ ἡ ἱστορία μετὰ τὰ σεπτὰ μνημεῖα τῆς συνεχῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς διαποικίλλουσι τὰς σελίδας του ὅτι πρόσωπά τινα καὶ πράγματα, ὡς ὅλα τὰ κινούμενα ἐν τῷ οἴκῳ Μεμιδώφ, ἀπὸ τοῦ beau vieux σιὸρ Γιωργάκη μέχρι τῆς ὑπηρετρίας, ἐξωγραφίσθησαν μετ' ἀγαστῆς φυσικότητος καὶ καθαρότητος ὅτι σκηναὶ τινα τῆς γυναικείας πολυπραγμοσύνης καὶ κουτσομπολιᾶς χαράσσονται ἀληθιμόνητοι εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ τέλος ὅτι δύο τρία μέρη τοῦ ἔργου, ὡς τὸ κεφάλαιον ὅπου ἐπισκέπτεται ἡ πεθερὰ Μεμιδώφ τὴν νύμφην τῆς, καὶ τὸ ἄλλο ὅπου ἡ νύμφη μεταβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πεθερᾶς τῆς διὰ τὴν ζωγραφίση τὴν γιγαῖαν, διακρίνει μεγάλη τις ἀνεξίτηλος σφραγίς.

Ἡ ΝΕΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Α'.

Ἡ σαφήνεια καὶ ἡ ἀσάφεια.

Σιγᾶν, ἡ κρεῖττονα σιγῆς λέγειν.

Ὅ,τι ὀνομάζομεν σαφήνεια ἐν τῇ ποιήσει δὲν εἶναι ἀπολύτως καὶ πάντοτε πλεονέκτημα, καθὼς καὶ ὅ,τι καλοῦμεν ἀσάφειαν δὲν εἶναι ἀπολύτως καὶ πάντοτε ἐλάττωμα τῆς ποιήσεως. Τὸ κάλλος ποιητικῶν τιμῶν ἀριστουργημάτων ἐκλάμπει διὰ τῆς σαφηνείας. Ἀντιθέτως δέ, τὸ χαρακτηριστικὸν στοιχεῖον τοῦ ὕψους ἐξ ἴσου ποιητικῶν ἀριστουργημάτων εἶναι ἡ ἀσάφεια. Κατὰ τὰς περιστάσεις, σαφήνεια καὶ ἀσάφεια εἶναι ἰσοβαρεῖς νόμοι τῆς ποιήσεως. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατανοήσωμεν ἢ διὰ νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἀνωτέρω διατυπωμένην ἀλήθειαν, πρέπει ἐν ταύτῳ νὰ κατανοήσωμεν καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν τοὺς δύο τούτους ὅρους μετὰ ὅλον τὸ εὖρος καὶ μετὰ ὅλον τὸ βάθος, τῶν ὁποίων εἶναι δεκτικοί. Τότε θὰ ἴδωμεν ὅτι αἱ λέξεις σαφήνεια καὶ ἀσάφεια ἀνακινουσὶν ἐννοίας πολὺ διαφόρους ἐκείνων τὰς ὁποίας παριστῶσιν εἰς τὰς καθημερινὰς καὶ προχείρους συζητήσεις, ὅπου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνεται ἀβασάνιστος καὶ συγκεχυμένη χρῆσις αὐτῶν καὶ κατάχρησις. Καὶ θὰ ἴδωμεν τότε ὅτι κάπως διαφέρει ἡ γλῶσσα τῆς κριτικῆς ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τῶν καφετειῶν.

α'.

Ὁ μέγας Δανὸς κριτικὸς, ὁ Γεώργιος Βράνδης, συνέγραψε πραγματεῖαν περὶ τοῦ Ἰώβ, τοῦ

ἀριστουργήματος τῆς βιβλικῆς ποιήσεως. Ἐν ταύτῃ παραλληλίζων μὲ μεγάλην ἀναλυτικὴν ἀκρίβειαν τὰ στοιχεῖα τοῦ κάλλους τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἐβραϊκὴν ποίησιν πρὸς τὸ κάλλος τῆς Ὀμηρικῆς, εὐρίσκει ὅτι ἡ σαφήνεια εἶναι χαρακτηριστικὴ δύναμις τοῦ Ὀμήρου, ὡς εἶναι ἡ ἀσάφεια ἡ χαρακτηριστικὴ δύναμις τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰώβ. Ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ πλέει καὶ εὐφραίνεται μέσα εἰς ὠκεανὸν ἀπλέτου φωτός, ὅπου ὅλα τὰ ἀντικείμενα τὰ διακρίνει μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν τῆς καθαρότητος. Τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς ὁ θεῖος μυσταγωγός, ὁ Ὀμηρος, μὲ ποίαν φροντίδα καὶ στοργήν, μὲ ποίαν ἀκριβολογίαν περιγράφει καὶ τὰ ἐλάχιστα συμβάντα τῆς καθημερινῆς ζωῆς! Τὰ πάντα θέτει ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου, καὶ ἐκθέτει μὲ τὴν αὐτὴν σπουδαιότητα, τὰ μέγιστα καὶ τὰ ἐλάχιστα, τὰς νίκας τῶν ἡρώων μέχρι τοῦ τρόπου καθ' ὃν οὗτοι ἐκδυόμενοι παραδίδουν τοὺς χιτῶνάς των εἰς τὰς δούλας πρὸς φύλαξιν, τὴν αἴγλην τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὸ σύρτωμα τῆς θύρας. Καμμίαν λεπτομέρειαν δὲ θεωρεῖ ἀσήμαντον ὁ Ὀμηρος. Ἐκαστον ἀντικείμενον περιγράφει δι' ἑαυτὸ καὶ μόνον, καὶ ὄχι ὡς ἔμβλημα ἢ ὡς σύμβολον βαθυτέρων τινῶν ἀληθειῶν. Εἶναι τοῦτο τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς περιγραφικῆς σαφηνείας, ἣτις ὑπενθυμίζει εἰς τὸν Βράνδες τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀνάγλυφα, τῶν ὁποίων ἐκάστη μορφή διαγράφεται χωριστῆ εἰς ἀσκίαστον φῶς, δίχως νὰ καλύπτεται ἀπὸ τὴν σκιά τῆς παρακειμένης. Ὅλος διόλου ἀντίθετος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς Βίβλου.

(Ἀπὸ τὰ «Κριτικά» τοῦ κ. Κ. Παλαμά)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ «ΦΕΜΙΝΑ»

Μέρα χωρίς κρέας

Τὴν στιγμὴν ποῦ γράφω, εἶναι δύσκολο ἀκόμη νὰ ἐξακριβώσῃ κανεὶς ὅλα τὰ μαῦρα σχέδια τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ. Μᾶς εἶχε ἀναγγεῖλει δυὸ ἡμέρες χωρίς κρέας, καὶ μᾶς τῆς ἀφῆρασε, πρὶν ἀκόμη δοκιμάσωμε τὴν αὐστηρὰν αὐτὴν δίαιταν. Μᾶς τῆς ἀντεκατέστησε μὲ πέντε βραδύες χωρίς κρέας. Πρὶν δώσω εἰς τὸ τυπογραφεῖο τὰς γραμμὰς αὐτὰς, ἐκύτταξα τὰς τελευταίας εἰδήσεις. Ἴσως ἢ πρῶτῃ βραδυνῇ ἀναπληρώθησαν μὲ πέντε πρωινῆς. Γιὰ κακὴ μας τύχη ὁ ὑπουργὸς εἶναι πολὺ εὐσυνείδητος. Δὲν ἐννοεῖ νὰ πάρῃ μιὰ ὀριστικὴ ἀπόφασι πρὶν συμβουλευθῆ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅμως ὅτι οἱ ἐνδιαφερομένοι δὲν ἔχουν ποτὲ τὴν ἴδια γνώμη. Ἀνάλογον μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου, ὁ ὑπουργὸς πέρνει αὐτὴν ἢ ἐκείνην τὴν

ἀπόφασι, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ' ἀλλάζει πάλιν.

Οἱ μόνοι ἐνδιαφερόμενοι ποῦ δὲν ἐσκέφθη κανεὶς νὰ ἐρωτήσῃ εἴμεθα ἡμεῖς ποῦ τρώμε. Μᾶς πέρνουν τὰ γλυκίσματα. Μᾶς ἐμποδίζουν, τὶ ἀτιμία! ἀκόμη καὶ τὸ μπισκότο τοῦ γέρου. Καὶ ἂν δὲν μᾶς ἀφαιροῦν τὸ βούτυρο, αὐτὸ γίνεται ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει πλέον. Πᾶνε πιά ἢ κομπόστες, ἀφοῦ ἡ ζάχαρι μᾶς εἶναι τόσο οικονομικὰ μετρημένη.

Τὶ θὰ γίνῃ μὲ τὰ φρούτα. Ποῖός ξεῦρει; Ἴσως ὁ Ἐπουράνιος Πατὴρ δὲν εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἀπαγορεύσεων. Ἄς ἐλπίζωμε πῶς θὰ βάλῃ φράουλες στὲς φραουλιές καὶ κεράσια στὴς κερασιές.

Ἄλλὰ πολὺ τολμηρὸς θὰ εἶναι ὅποιος θελήσῃ νὰ προμαντεύσῃ τὰ σχέδιά του. Ἦδη ἐξεπάγασαν μέσα στὰ σπλάγχχνα τῆς γῆς ὅλα τὰ σπαρτά. Τὶ θὰ γίνον τὰ τρυφερὰ λουλούδια τῶν καρποφόρων δένδρων;

Τὸ ψωμί εἶναι ξηρό, καὶ ἡ ζωὴ ἀκριβή. Ἀνακατόνουν μικρὰ κονικιά μέσα στὸ ἀλεύρι. Ποτὲ δὲν ἐφανταζόμεθα πῶς ὑπῆρχαν τόσο πολλὰ μικρὰ κονικιά στὴν Γαλλία. Ἄλλως τε κανεὶς δὲν ξεῦρει ἀκριβῶς τι εἶδος ὄσπριον εἶναι αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ μερικοὺς χωρικοὺς, καὶ ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου. Σκέπτονται νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν ζάχαριν μὲ τὴν ζαχαρίνην, ἢ ὁποία ἐθεωρεῖτο ὡς τώρα δυνατόν δηλητήριον. Ἄλλὰ φαίνεται πῶς δὲν ἦτον δηλητήριον, καὶ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι τῆς ἔβαλαν φόρον. Καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπέρασεν ὁ καιρὸς ποῦ ἕνας χονδρὸς τρατουδιστῆς τῆς Μοντιάρτης ἐξυμνοῦσε τὸ τυρὶ λέγωντας πῶς χωρίς αὐτὸ ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει τίποτε. Τώρα μόλις τὸ διακρίνομε στὸ βᾶθος τοῦ πιάτου μᾶς κομένο σὲ λεπτές φετούλες, Ἄς μὴν μιλοῦμε γιὰ τὸ γάλα ἄς μὴν μιλοῦμε γιὰ τὸ κρασί, ἄς μὴν μιλοῦμε πιά γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ γιὰ στερήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις. Εἶναι ἀλήθεια πῶς οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι εἶναι πρόθυμοι νὰ μᾶς παρηγορήσουν καὶ καταβάλλουν μιὰ συγκινητικὴ προσπάθεια γιὰ νὰ μᾶς ἀποδείξουν ὅτι χάρις στὴς ἀπαγορεύσεις αὐτῆς θὰ ἐπανακτήσωμεν μιὰ ὑγείαν σιδερένια. Δὲν ἔχομε κρέας. Μὰ μήπως οἱ προπαυδοὶδες μᾶς ἔτρωγαν τόσο κρέας ὅσο ἡμεῖς; Χορταίνετε μὲ χορταρικά καὶ θὰ δῆτε ἕνα ἐξαφνικὸ θάναμα. Στομάχι, σικίτι, καρδιά, θὰ ξαναπάρουν μιὰ χαριτωμένη νεότητα. Κυττάξετε τοὺς χωρικοὺς. Λίγη σοῦπα καὶ ἕνα κομάτι λαρδί τοὺς φθάνει γιὰ νὰ δουλέψουν γερὰ ὅλη τὴν ἡμέρα. Γάλα; Τὸ γάλα κόβει μέσα στὸ στομάχι. Κρασί; Α! μὰ φθάνει πιά ὁ ἀλκοολισμός. Παπάτες; μήπως πρὶν ἀπὸ τὸν Παρμαν-

γιὲ ὁ κόσμος ἐπέθαινε τῆς πείνας; Τρώτε πολὺ καὶ γι' αὐτὸ γίνεσθε πολὺ φιλάσθενοι. Ζήτω ἡ ἀπαγορεύσεις, ἡ μητέρα τῆς ὑγιεινῆς.

Ἔτσι μιλοῦν οἱ ἄνθρωποι ποῦ μᾶς ἀγαποῦν πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅσο τοὺς ἐζητήσαμε. Μ' ὅλα αὐτὰ ὅμως θὰ ἐπιθυμούσαμε πολὺ νὰ εὔρωμε κάποιο μέσον γιὰ νὰ τρώμε χωρίς νὰ τὰ στερούμεθα ὅλα, χωρίς νὰ ξοδεύωμε ὑπερβολικά, καὶ χωρίς νὰ καταστρέφωμε τὴν ὑγείαν μας πολὺ περισσότερο παρὰ πρὸ τοῦ πολέμου. Ἦδη μᾶς ἐμυῖθαν ὅτι βάζοντας μιὰ καπελλιέρα μέσα σὲ μιὰ κάσσα παραγεμισμένη μ' ἐφημερίδες ἀποκοῦμε κουζίνα μὲ γκάζι. Ἀφοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ κάνομε φωτεῖα χωρίς φωτεῖα, θὰ μπορέσωμε βέβαια ν' ἀποκτήσωμε καταλόγους φαγητῶν χωρίς κρέας, χωρίς πατάτες, χωρίς βούτυρο, χωρίς γλυκίσματα, χωρίς τυρὶ. Ἐννοῶ καταλόγους μὲ φαγητὰ ποῦ ἀρέσουν στὸ γούστο μᾶς, ποῦ μᾶς ἀνοίγουν τὴν ὄρεξι, φαγητὰ τέλος πάντων ποῦ νὰ εὐχαριστοῦν ἀκόμη καὶ τοὺς προσκεκλημένους μᾶς.

Εἴμεθα ἀρκετὰ πολυμήχανοι καὶ ἐφευρετικοὶ γιὰ ν' ἀποφύγωμε τὸ βάραν ποῦ μᾶς προσκαλεῖ νὰ ριφθοῦμε ὁ ὑπουργὸς τοῦ ἐπισιτισμοῦ. Στὸ πείσμα τῆς αὐστηρότητός του θὰ φάμε τὰ φαγητὰ ποῦ μᾶς ἀρέσουν. Εἴμεθα ἀποφασισμένοι. Χρειαζόμεθα μόνο μερικοὺς καθηγητὰς γιὰ νὰ μᾶς μάθουν αὐτὴν τὴν τέχνην.

Κατὰ τὸ γαλλικὸν Leonie Latgarus.

ΠΩΣ ΜΑΧΟΝΤΑΙ ΑΙ ΡΩΣΣΙΔΕΣ

Ἀπὸ τὴν Πετρούπολιν μᾶς ἦλθεν ἡ εἰδησις ὅτι τὸ τάγμα τῶν γυναικῶν τὸ διοικούμενον παρὰ τῆς κυρίας Μποτσκάρεβα ἐδέχθη τὸ βᾶπτισμα τοῦ πυρός παρὰ τὸ Σμοργκόνιε. Ἡ κυρία Μποτσκάρεβα καὶ ἡ ὑπολοχαγὸς αὐτῆς δεσποινὶς Σκρόντλαβα, κόρη τοῦ ναύαρχου, ἐτραυματίσθησαν ὡς καὶ 150 περίπου τῶν συντρόφων των. 20 μεταξὺ αὐτῶν ἐφονεύθησαν καὶ ὀκτὼ ἠχμαλωτίσθησαν.

Τὸ τάγμα ἐπετέθη κατὰ τῶν Γερμανῶν μετὰ τὴν λιποταξίαν τῶν ἀνδρῶν τοῦ γείτονός του συντάγματος τοῦ πεζικοῦ.

Αἱ ἡρώιδες τοῦ τάγματος ὤρμησαν ἐντὸς τῶν προχωμάτων κατὰ τοῦ ἐχθροῦ βάλλουσαι εὐστόχως, κατάρθωσαν δὲ νὰ αἰχμαλωτίσουν 100 ἀνδρας καὶ 2 ἀξιωματικούς. Οἱ αἰχμάλωτοι ἐφαίνοντο λίαν καταβεβλημένοι καὶ ἐδοκίμασαν ζωηρὰν πικρίαν μανθάνοντες τὸ φῦλον τῶν νικητῶν των.

Ἐκ Ποτάβας παρέχεται ἀκόμη ἡ πληροφο-

ρία ὅτι ὅταν αἱ γυναῖκες τραυματίαι ἀφίκοντο εἰς τὸν σταθμὸν τῆς πόλεως ταύτης, 100,000 πολιτῶν καὶ στρατιωτῶν μετὰ σημαίων καὶ μουσικῆς τὰς ὑπεδέχθησαν.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥζίΝΑ

Φυτοφαγία. Μὲ τὴν κατάργησιν τοῦ κρέατος τρεῖς ἡμέρας τὴν ἐβδομάδα ἡ φυτοφαγία κατακτᾷ ὑποχρεωτικὰ δικαιώματα εἰς τὴν συντήρησίν μας. Φυσικὰ οἱ ἀρθροϊτικοὶ καὶ οἱ φυτοφάγοι μὲ τὴν κατάργησιν τοῦ κρέατος εἶναι εἰς τῆς δόξης των.

Τὸ μόνον δυστύχημα εἶναι ὅτι τὰ χορταρικά τῆς ἐποχῆς σπανίζουν, ὅτι ἡ τροφή ἀπὸ μπάμιες, μελιτζάνες καὶ κολοκύθια στοιχίζει περίπου ὅσον καὶ τὸ κρέας καὶ ὅτι ὁ πτωχὸς λαὸς μὲ τὴν ἑλλειψίν πατάτας, ρυζιοῦ, μακαρονίων καὶ ὀσπρίων καταδικάζεται πάλιν εἰς καθαρὰν χορτοφαγίαν καὶ αὐτὴν ἐλαχίστην.

Τὰ φρούτα ὅπως δῆποτε εἶναι σχετικῶς εὐθηρότερα καὶ μάλιστα ἡ ἄσπρη σταφίδα, ἡ τόσο ὑγιεινὴ.

Μία ἀναθεώρησις τῆς φυτοφαγικῆς κουζίνας θὰ βοηθήσῃ πολὺ τὰς ἀναγνωστρίας μας εἰς τὸ ἔργον των. Ἐνα πρόγευμα π. χ. ἢμπορεῖ νὰ καταρτισθῇ ἀπὸ ὀμελέτα μὲ ντομάτες καὶ ἀπὸ μελιτζάνες μαρινάτες. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ αὐτὰ εἶναι ἀκριβὰ, πρέπει νὰ κτυπῶνται πολὺ χωριστὰ τὰ ἄσπρα καὶ χωριστὰ τὰ κίτρινα, ὥστε καὶ ἐλαφρὰ νὰ γίνεται ἡ ὀμελέτα καὶ διπλασία εἰς ὄγκον.

Ἡ ντομάτες κόπτονται εἰς φέτες τηγανίζονται ἐλαφρὰ ὥστε νὰ μείνουν ζουμερές. Ἀφοῦ ἀνακατευθοῦν τὰ χωριστὰ ἄσπρα καὶ κίτρινα κτυπημένα αὐτὰ ρίπτονται εἰς τὴν γιάνιν εἰς τὸ ὅποιον βράζει ἄφθονο βούτυρο καὶ πάχος μαζῆ. Εὐθὺς ποῦ δέσουν ρίχνετε τῆς ντομάτες μὲ ὅλο τὸ ζουμί των, διπλώνετε δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἀφίετε τρία τέσσερα λεπτὰ καὶ σεβίρετε. Ἐὰν ἔχετε πολλὰς ντομάτες τότε ἐτοιμάζετε μερικὰς κομπόστες καὶ γαρνίρετε τὴν πιατέλα σας.

Ντομάτες κομπόστα. Ἀνοίγετε τῆς ντομάτες ἀπὸ πάνω ὅπως γίνεται γιὰ τῆς παραγεμιστές. Ἀφαιρεῖτε τὰ κονικύτσια καὶ τὸ νερό. Τῆς τοποθετεῖτε εἰς σαγανάκι. Τῆς γεμίζετε μὲ λίγο ψωμί κοπανισμένο, λίγο βούτυρο, μαϊντανό, ζάχαρι καὶ ἀλατοπίπερο. Ἄν ἔχετε φούερον τῆς βάζετε νὰ ψηθοῦν, ἄλλως εἰς σιγανὴ φωτιά. Γαρνίρετε μὲ αὐτῆς κάθε πιάτο εἴτε κρέατος, εἴτε αὐγῶν, εἴτε πιλαφιοῦ.

Σύμφωνα μὲ τὰς περιστάσεις ἕνα τέτοιο πιάτο ἀρκεῖ διὰ πρόγευμα. Δι' ἐκείνους ὅμως ποῦ καλοτρῶγον ἢμπορεῖ νὰ προστεθοῦν καὶ ἡ μελιτζάνες, ποῦ κατασκευάζονται μὲ τρόπον, ὥστε νὰ τρώγονται ὡς ὀρεκτικὸ καὶ νὰ διατηροῦνται ὀλόκληρον ἐβδομάδα.

Μελιτζάνες μαρινάτες. Τῆς διαλέγετε κατὰ προτίμησιν ἀσπρουλές, ὁπόταν δὲν εἶναι πικρές. Τῆς κόβετε φέτες, τῆς ἀλευρόνετε, τῆς τηγανίζετε. Χωριστὰ στίβετε ντομάτες, τῆς ψήνετε μὲ λάδι, προσθέτοντας ἓνα δεματάκι μαϊντανό, ἓνα φύλλο δάφνη, μιὰ σκελίδα σκόρδο καὶ μιὰ κουταλιά ζάχαρη. Ἀφήνετε νὰ δέση ἡ σάλτσα ἀρκετά. Ὑστερα τοποθετεῖτε μέσα εἰς βαθὺ δοχεῖον, πάτους μελιτζάνες καὶ πάτους σάλτσα. Καὶ ὅταν τελειώσουν τῆς περιβρέχετε μὲ μπόλικη σάλτσα μαρινάτου, ὅπως τὴν κατασκευάζετε γιὰ τὰ ψάρια. Δηλ. μὲ λάδι, ξεῖδι, ἀλεύρι, δενδρολίβανο, φαρίνα καὶ σκόρδο.

Τὸ πρόγευμα συμπληρώνετε μὲ μαρμελάτα ἀπὸ μαύρη σταφίδα φρέσκη καὶ κορόμηλα. Τὰ πλύνετε, καθαρίζετε, ἀφαιρεῖτε τὰ κουκούτσια. Τὴν σταφίδα βάζετε νὰ βράξῃ καὶ τὴν περνάτε ἀπὸ τὴν μηχανὴ τοῦ κρέατος. Βάζετε ὅλα μαζῇ εἰς ἀναλογίαν μιᾶς ὀκτῆς φρούτου βάζετε 1/2 ὀκ. ζάχαρη ἢ σταφυλοζάχαρη, ἢ σταφιδίνη. Προσθέτετε κανελογαρύφαλα, ὀλίγο κονιάκ ἢ ὄ,τι ἄλλο ἀρωματικὸ λικέρ ἔχετε καὶ τὴν δένετε καλά, ἀνακατόνοντας στὸ τέλος γιὰ νὰ μὴν πιάσῃ. Εἶναι πολὺ ὑγιεινὴ. Ἄλοιφετε μιὰ φέτα τὸ πρωτὶ καὶ τὸ ἀπόγευμα γιὰ τὰ παιδιὰ ἀναπληρώνοντας τὸν καφέ καὶ τὸ σαΐ.

Πάχος. Τώρα ποῦ τὸ βούτυρο ἔφθασεν εἰς ὕψη δυσθεώρητα τὸ ἀνακατόνετε μὲ πάχος, τὸ ὁποῖον ὁμῶς κατασκευάζετε στὸ σπίτι ὡς ἑξῆς:

Πέρνετε βασιλικὸ βωδιὸ ξεῖγκι 1 ὀκ. Βάζετε εἰς μιὰ κατσαρόλα μπόλικον νερό, προσθέτετε ἓνα κρομμύδι καρφωμένον μὲ γαρύφαλλα, πιπέρι ὀλόκερο, ἓνα δέμα σέλινο, μαϊντανό, καρότο, καὶ φλούδια μῆλων. Καθαρίζετε τὸ πάχος ἀπὸ τὰ πετσιὰ, τὸ περνάτε ἀπὸ

τὴν μηχανὴν τοῦ κρέατος καὶ τὸ βάζετε νὰ βράσῃ εἰς τὴν ἐτοιμασμένην ὡς ἄνω κατσαρόλα σας μὲ ἀρκετὸ ἄλατι ὡς μιὰ ὥρα. Ἐπειτα ὅπως εἶναι τὸ περνάτε εἰς μιὰ βαθεῖα σουπιέρα μὲ ὅλο τὸ νερό καὶ τὸ ἀφίνετε τὴ νύκτα. Τὸ πρωτὶ τὸ πάχος εἶναι πηγμένο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νεροῦ. Τὸ βγάζετε εἰς κομμάτια, τὸ τοποθετεῖτε εἰς δοχεῖον μὲ ἄλατι εἰς τὸ μεταξὺ καὶ μεταχειρίζεσθε μισὸ πάχος, μισὸ βούτυρο. Εἰς τῆς φριτούρες μεταχειρίζεσθε καθαρὸ πάχος.

Ντοματοδαλάτα. Ἐεφλοιδίξετε τῆς ντομάτες καὶ ἀφαιρεῖτε τὰ κουκούτσια. Τῆς κόβετε λεπτές φέτες, τῆς ἀλατοπιπερόνετε, τοὺς βάζετε λαδόξειδο προσθέτετε ψιλοκομμένο μαϊντανό καὶ τῆς πιτίζετε μὲ φιλή ζάχαρη. Χωριστὰ ἔχετε κἀμει μαγιονέζα εἰς τὴν ὁποῖαν βάζετε καὶ μουστάρδα. Χωριστὰ καθαρίζετε καὶ κόβετε σὲ μικρὰ κομμάτια σαρδέλες ἄλιμνες, διὰφορα τουρσιά, καὶ αὐτὰ πηκτὰ ψιλοκομμένα. Ρίχνετε τὴν μισὴ δόσι ἀπὸ ὅλα αὐτὰ στὴ σαλάτα σας, προσθέτοντας καὶ ὀλόκληρες ἑλῆς. Χωριστὰ ἔχετε κρατήσει μικρὸς, στρογγυλές, ἄσπρες ντομάτες. Τῆς ἀνοίγετε ὀλιγώτερον παρὰ ὅπως ὅταν εἶναι γιὰ παραγέμισμα, χύνετε τὸ ζουμί καὶ τὰ κουκούτσια. τῆς παραγεμίζετε μὲ τὰ ἄνω εἶδη καὶ σκεπάζετε τὸ ἀνοιχτὸ μὲ μαγιονέζα. Εἰς τὸ μέσον τῆς σαλατιέρας σας βάζετε τὴν σαλάτα εἰς πυραμίδα, τὴν σκεπάζετε μὲ μαγιονέζα καὶ τὴν γαρνίρετε μὲ ὀλόκληρες ντομάτες. Ἀναπληροῖ ἓνα πιάτο περιποιημένον φαί, καὶ εἶναι δροσερὸ καὶ ὀρεκτικόν, ἂν μάλιστα ἔχετε κρὺο κρέας ἢ πουλί, τὸ κόβετε μέσα καὶ χορταίνετε μόνον μὲ αὐτὸ τὸ πιάτο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΣΤΑΦΙΔΙΝΗ Δρ. 2.30

(Σιρόπιον ἐκ σταφίδος)

ΕΧΟΥΣΑ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ ΠΕΡΙΠΟΥ ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ ΜΕ ΤΗΝ ΖΑΧΑΡΙΝ & ΜΕΛΙ

Ἀντικαθιστᾷ ταῦτα εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς χρήσεις

ΣΤΑΦΥΛΟΖΑΚΧΑΡΟΝ Δρ. 2.50

(Ἐκ χλωρᾶς σταφυλῆς)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ ΜΑΡΜΕΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ ΚΟΜΠΟΣΤΩΝ Κ.Α.

Ἐν τῇ χρήσει τηρεῖτε τὰς αὐτὰς μὲ τὴν ζάχαριν ἀναλογίαν

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς κ.κ. καταναλωτὰς ὅπως διὰ τὴν λιανικὴν πώλησιν ἀπευθύνωνται εἰς τὰ κάτωθι πρατήρια τῆς Ἐταιρίας:

Σοφοκλέους 22.—Σταδίου 40.—Ὑπατείας 10.—Διοσίων 1.—Σόλωνος 90

Θεμιστοκλέους 54.—Ἐρμοῦ 119.—Ὀδὸς Ἀδριανοῦ.

Διὰ πᾶσαν χονδρικὴν πώλησιν δέον ν' ἀπευθύνεσθε εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρίας (ὁδὸς Σταδίου 19). Τμήμα ἐσωτερικῆς ἐμπορίας.

Ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν κ. καταναλωτῶν ὅπως τὸ ἐμβαπτίζομενον κατὰ τὴν χρῆσιν κοχλιάριον εἶναι ἐντελῶς στεγνὸν (νὰ μὴ εἶνε βρεγμένον) ὡς ἐπίσης καὶ τὸ δοχεῖον εἰς ὃ πρόκειται νὰ τοποθετηθῇ.

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

Ἡ νέα ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.

ΝΤΕΛΜΠΟΥΟΝΟ

καὶ μὲ τὸ γλυκύτατο πρῶτο βιολί τοῦ κ.

ΠΑΣΑΝΕΝΤΕ

Τρίτην καὶ Παρασκευὴν συναυλίαι.

ΔΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΣ 1917

ΔΡΑΧ. 1.000.000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἐκδοσὴν κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400.000, παρέχοντα κέρδη εἰς 2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 200.000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1917 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 1—25.000 ἀκέραια γραμμάτια παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος καὶ τιμώμενα τέσσαρας δραχμὰς καὶ ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 25.001—100.000 τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάστης κληρώσεως

Κλήρωσις	Ἐν	Δραχμ.	Κέρδη	Δραχ.
1	Μία κέρδος	ἐκ	80.000	80.000
1	Κέρδος	ἐκ	20.000	20.000
2	Κέρδη	ἐκ	2.500	5.000
6	Κέρδη	ἐκ	1.000	6.000
15	Κέρδη	ἐκ	400	6.000
1950	Κέρδη	ἐκ	40	78.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενέσεται τῆς 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1917, ἡ δευτέρα τῆς 25 Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1917 ἡ τρίτη τῆς 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1917, ἡ τέταρτη τῆς 31 Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) 1917, καὶ ἡ πέμπτη τῆς 31 Δεκεμβρίου 1917 (13 Ἰανουαρίου 1918).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Δαχτίου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης: Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

MODES CHAPEAUX
ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ Ι. ΜΑΝΤΟΥΚΑ

Παρελήφθησαν ἐκ Παρισίων τὰ νέα chic Μοντέλα.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 38.

Τὰ **ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ** νοσήματα

Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ τοῦ εἰδικοῦ ὀφθαλμολόγου

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.

ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων σπουδάσαντος κλπ.

Ἀθῆναι. 20 ὁδὸς Πειραιῶς. Τηλέφωνόν 654,

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑ
ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦ. ΜΕΞΗ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ

ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ